

Kors SEJHA

POOLS-2 għe ffinanzjat bl-appoġġ mill-Kummissjoni Ewropea. Din il-pubblikazzjoni tirrifletti l-opinjoni tal-awtur biss, u l-Kummissjoni ma tistax tinżamm responsabbli għal kwalunkwe użu li jista' jsir mill-informazzjoni li tinsab fiha.

Kontenut

Dwar il-Ktieb Kors SEJHA	3
Korsijiet elearning għall-ghalliema	5
Tipi ta' materjali relatati għal sejha / attivitajiet	7
Eżercizzji tas-smigh	13
Kif tittrasferxxi materjali analoġi għal materjali digitali	25
Kif tikkopja VHS għal DVD	30
Tagħlim tal-Lingwi Barranin lill Studenti b'Dizabilità tas-Smigh	32
Tagħlim tal-Lingwi Barranin lill Studenti b'Dizabilità tas-Smigh	34
Mezzi ta' agent Utent	35
Pariri ġenerali u linji ta' gwida għall-ħolqien ta' pagna tal-web aċċessibbli . .	36
Kif tagħmel l-eżercizzji CALL tiegħek stess	40
Kif tagħmel l-eżercizzji bbażati fuq il-karta tiegħek	49
It-Tagħlim tal-Lingwa Megħjun mill-Kompjuter	
fil-qafas tat- Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompitu	51
Kompitu pereżempju ibbażat fuq "Il-plagg bil-fili"	55

Dwar il-Ktieb Kors SEJHA

Il-ktieb kors kien oriġinarjament miġbur fil-perjodu 2002 sa 2004 mit-timijiet tal - proġett BP-BLTM. Il-materjal ġie aġġornat u estiż mill-proġett pools fis-snin 2005 sa 2007.

Il-kontenut prinċipali kien aġġornat u aktar kontenut ġie miżjud fl-2010 mill-membri tat-tim mill-pools-2, li huwa proġett ta' Trasferiment ta' Innovazzjoni ibbażat fuq l-ewwel proġett pools. Il-kontenut tal-manwal se jintuza minn proġett ieħor Tol pools-M, li jaħdem bil-metodi tat-tagħlim tal-lingwa, għalhekk wieħed mit-timijiet pools- m L-Università tax-Xjenzi Applikati tan-Nofsinhar tal-Isvizzera (SUPSI) ħadem fuq il-lingwa u l-kontenut (editjar) u ta pariri lit-timijiet tal-proġett pools-2.

Introduzzjoni għat-Tagħlim tal-Lingwa Megħjun mill-Kompjuter

SEJHA (CALL) (Computer Assisted Language Learning) huwa spiss meqjus bħala l-metodu tat-tagħlim tal-lingwi, madankollu, dan mhuwiex verament il-każ. Fis-SEJHA tradizzjonali il-metodologija kienet ta' spiss meqjusa li kienet ibbażata fuq approċċ behevjeristiku bħal fit-"tagħlim programmabbli" fejn il-kompjuter ikun ċekkja l-input tal-istudent u ta' feedback (premju?) /mexa għall-eżerċizzju ta' attività xierqa. Fis- SEJHA moderna l-enfasi hija fuq il-komunikazzjoni u l-kompiti.

Ir-rwol tal-kompjuter fis-SEJHA mexa mis-sekwenza ta' "input- kontroll - feedback" għall-ġestjoni ta' komunikazzjoni, it-test, awdjo, u vidjo. Ftit nies jistgħu jirrejalizzaw li DVD player fir-realtà huwa kompjuter. Apparati domestiċi futuri se jintegraw u jgħaqqdu vidjo, televiżjoni, awdjo, telefon, grafika, test, u Internet f'unità waħda kif jista' fl-2010 jidher fuq generazzjonijiet ġodda ta' "telefons mobile / komunikaturi"

Kif nużaw SEJHA għat-tagħlim eż. tal-lingwi l-anqas użati u mgħallma? Il-punt tat-tluq m'għandux ikun li l-istudenti jpoġġu quddiem il-kompjuters biex jitgħallmu lingwa. Il-punt tat-tluq għandu pjuttost ikun li l-istudenti qed jitgħallmu lingwa u bħala parti minn dak il-proċess kultant ipoġġu quddiem il- kompjuters.¹

Meta nippjanaw biex nużaw SEJHA huwa importanti li wieħed jifhem kif lingwa hija mgħallma; it-tagħlim tal-lingwi huwa proċess konjittiv, jiġifieri huwa r-riżultat tal-ipproċessar tal-istess student tal-inputs tal-lingwa. Dak li hu mgħallm huwa prinċipalment ir-riżultat ta' dan il-proċess u mhux biss spjegazzjonijiet, regoli, u mistoqsijiet ipprezentati minn għalliem jew kompjuter. Ibbażat fuq l-għarfien eżistenti tiegħu/ tagħha dwar it-tema li fuqu qed isir xogħol, lingwa, u l-akkwist ta' lingwa l-istudent jipproċessa l-input u jdaħħal fis-sistema tal-lingwa li hu / hi tippossjedi. L-għarfien tal-lingwa mhux biss jiġi registrat, iżda pjuttost mibni mill-istudent².

Waħda mill-agħar biżżejjat meta nittrattaw SEJHA u t-tagħlim mill-bogħod / onlajn dejjem kienet l-aspett soċjali. Ġie maħsub li l-komunità medjata mill-kompjuter timplika xi nuqqas ta' relazzjonijiet soċjali. Madankollu, diversi preżentazzjonijiet f'konferenzi EUROCALL wrew li klassijiet tat-tagħlim mill-bogħod bl-użu ta' konferenza awdjo verament żviluppaw sens qawwi ta'

¹ Hvad venter vi på? - om it i fremmedsprogundervisningen p. 15

² Hvad venter vi på? - om it i fremmedsprogundervisningen p. 44

komunità soċjali. (Eż. "Il-solitudni tal-Għalliem tad-Distanzi Twal: Ir-Rwol tal-Preżenza Soċjali fil-Klassi Online." minn Tammelin Maija mill-Iskola tal-Ekonomija ta' Helsinki, Helsinki, Finlandja u preżentazzjoni oħra "Inrawmu t-tagħlim tal-lingwa (pro) attiva permezz ta' Moo" minn Shield Lesley, Open University, Keynes Milton, ir-Renju Unit).

SEJHA toffri lill-għalliema u lill-istudenti tal-lingwi numru ta' attivitajiet li meta jkunu ppjanati sew bħala parti tal-kamra pedagogika se jgħinu lill-istudent jingħallm lingwa

Korsijiet elearning għall-ghalliema

SEJHA (Call) (Computer Assisted Language Learning) hija possibbiltà kbira li tagħmel klassijiet tal-lingwa aktar attraenti u vivaċi imma jeħtieġ li l-għalliema tal-lingwi jsiru kolti fil-kompjuter. Fl-1993 fis-Simposju Annwali Calico, li sar fuq il-kampus tal-Kulleġġ ta' William u Mary fil-Williamsburg, il-Provost laqa' l-parteċipanti bil-kliem: "Il-kompjuters qatt mhuma se jissostitwixxu l-għalliema, iżda l-għalliema li jużaw il-kompjuters se jissostitwixxu lil dawk li ma jużawhomx "

Hawn taht tista' ssib xi wħud mill-ħafna istituzzjonijiet li joffru lill-għalliema għajjnuna biex jsiru kolti fil-kompjuter:

ECDL F Ltd (European Computer Driving Foundation) hija l-organizzazzjoni li tiżviluppa u tipprovdi firxa ta' programmi differenti ta' ċertifikazzjoni għal dawk kollha interessati fil-kompjuters.

Wieħed mill-programmi bażiku u l-aktar importanti ta' ċertifikazzjoni huwa l-ECDL / ICDL. Huwa l-kors li jkopri l-aspetti ewlenin tal-IT u jikkonċentra fuq l-iżvilupp tal-qalba tal-ħiliet fit-TI kif ukoll fuq il-fiduċja fl-applikazzjoni tagħhom f'ambjenti differenti ta' software.

ECDL-F hija l-organizzazzjoni li hija lesta li tilhaq il-ħtiġijiet ta' kulhadd. Jekk inti prinċipjant, agħzel kors fuq il-livell tal-Fondazzjoni (Equalskills jew e-ċittadin). Jekk inti tixtieq li ttejjeb il-ħiliet tiegħek, ħares lejn il-lista ta' korsijiet aktar sofistikati u / jew speċjalizzati (ECDL Avanzat, ECDL għad-Disinn Mghejjun mill-Computer (ECDL CAD), ECDL Taħriġ b'ċertifikat għall-Professjonisti (ECDL CTP)). Jekk għandek jew taf lil xi ħadd li għandu xi bżonnijiet speċjali, żur ECDL <http://www.ecdl.com/main/index.php> u studja l-informazzjoni dwar l-ECDL għall-Persuni b'Diżabilità (ECDL PD)

Possibbiltà oħra rakkomandabbli biex takkwista jew ittejjeb il-ħiliet ICT kif ukoll tikseb xi gwida utli dwar l-użu tat-Teknoloġija fl-Informazzjoni u l-Komunikazzjoni fil-klassi tal-lingwa hija żjara tiegħek għall-websajt <http://www.languages-ict.org.uk>. Hawnhekk issib informazzjoni u pariri dwar kif għandek tintegra pubblikazzjoni tad-desktop, awdjo diġitali, kamera diġitali still, vidjo diġitali, komunikazzjoni elettronika, multimedja, power point, excel u aspetti oħra tal-IT fil-lezzjonijiet tal-lingwa tiegħek.

www.ict4lt.org/en/index.htm tipprovdi 4 moduli mmirati għall-bżonnijiet differenti tal-għalliema tal-lingwi li ser jużaw jew diġà qegħdin jużaw l-ICT mal- studenti tal-lingwi tagħhom.

L-ewwel modulu, li huwa ffokat fuq l-għarfien u l-ħiliet fil-livell bażiku, jintroduċi l-utenti tiegħu lit-teknoloġiji godda, il-vantaġġi tagħhom għat-tagħlim tal-lingwi u t-tagħlim, ħardwer u softwer li l-għalliem tal-lingwi għandu jkun familjari miegħu, għodda tat-test u kif tużahom, Internet u SEJHA (CALL) (Computer Assisted Language Learning).

Modulu 2 (livell intermedju) jipprovdi informazzjoni dwar il-metodoloġija SEJHA (kif tuża l-multimedja, ir-riżorsi www online kif ukoll offline) u l-introduzzjoni ta' programmi ta' konkordanza fil-klassi tal-lingwa moderna barranija

Għall-għalliema tal-lingwi avvanzati hemm Modulu 3. Dan ikopri tali aspetti bħad-disinn tas-softwer SEJHA, ħolqien ta' sit www, teknoloġija tal-lingwa umana, u jaġhti possibbiltà li jiżviluppa il-ħiliet speċifiċi ta' ġestjoni meħtieġa għall-ġestjoni ta' ċentru ta' lingwa multimedjali.

Modulu 4 - Valutazzjoni Mgħejjuna mill-Kompjuter (CAA) - hija kemm sfida kif ukoll possibbiltà kbira li tagħmel il-ħajja tal-għalliem aktar interessanti u eħfef.

Jekk inti interessat fil-possibbiltajiet ta' taħriġ fis-servizz għall-għalliema u dawk li jħarrġu fil-lingwi Ewropej bħala t-tieni / lingwa barranija, www.solki.iyu.fi / tallent hija tajba għalik. Il-modulu, li ġie żviluppat minn esperti minn ħdax universitajiet Ewropej, jipprovdi l-għarfien bażiku u l-gwida dwar l-ICT u taġħlim tal-lingwi kif ukoll pariri dwar kif tintegra l-ICT fil-proċess tat-taġħlim tal-lingwa.

<http://www.well.ac.uk> huwa magħruf bħala post eċċezzjonali għal dawk l-għalliema tal-lingwi li huma ħerqana sabiex jitgħallmu aktar dwar World Wide Web, u jużaw il-vantaġġi tiegħu fis-taġħlim tal-lingwi u l-proċess tat-taġħlim.

Huwa wkoll rakkomandat li inti għandek żżur lill-websajt proġtt LANCELOT: <http://www.lancelotschool.com> LANCELOT Skola GmbH-Taġħlim tal-lingwa minn Għalliema Ċertifikati Online Live - huwa centru ta' taħriġ virtwali għall-għalliema tal-lingwa u huwa parti minn proġett iffinanzjat mill-EDU li jgħib ismu.

Tipi ta' materjali relatati ghal sejha / attivitajiet

Logħob ta' Avventura.

Il-logħob ta' avventura huwa logħob ta' rwol ġestit mill-kompjuter fejn l-utent huwa pprezentat b' sitwazzjoni li hu / hi ghandha tittratta. L-utent għandu jagħzel dak li għandu jagħmel u jdaħħal ir-riżultat bħala test, diskors (softwer ghar-rikonoxximent tad-diskors), jew billi jikklikkja fuq l-għażliet. Ibbażat fuq l-input il-programm jinfirex f'sitwazzjonijiet li jirriżultaw / jagħti feed-back.

Il-logħob ta'avventura jista' jkun ferm divertenti meta hu mibni għall-istudenti tal-lingwa, sfortunatament f'tit wisq ġew imfassla għall-lingwi l-inqas mgħallma . Eżempju divertenti Portugiż, Uma Aventura na União Europeia, mis-Sinjura Teresa Pacheco, għalliema fl-ESES - Escola Superior de Educação de Santarém jista' jinstab hawn: <http://nonio.eses.pt/asp/europa/index.htm>

Jekk tixtieq tohloq il-logħob ta' avventura tiegħek nissuggerixxu li inti ttipprova s-softwer Quandary li huwa sharewer: <http://www.halfbakedsoftware.com/>

Blogs (weB LOGS)

It-terminu blog huwa derivat minn Weblog u jirreferi għal websajt li huwa aġġornat regolarment minn posta ġdida. Din hija rranġata f'ordni kronoloġika bil-maqlub b'tali mod li l-posta ġdida hija dejjem fil-quċcata tal-blog. Nies li jagħmlu użu minn blogs, jissejġu bloggers, il-kitba għall-blogs hija referita bħala blogging.

Il-blogs għandhom numru ta' karatteristiċi tipiċi li jagħmlu l-ippubblikar onlajn estremament effettiv u versatili.

Il-blogs huma ospitati b'xejn minn fornituri tal-Weblog bħal www.wordpress.com, www.blogger.com, www.blog.de, <http://int.blog.com>. b'xejn. Inti tohloq blog bi f'tit passi billi ssejġi wi biss l-istruzzjonijiet tal-fornitur u tiddeċiedi jekk se jkun hemm awtorjar wieħed jew aktar.

Kull blog jista' jkun fih diversi kategoriji li jistgħu jinfetħu permezz ta' ikklikkjar sempliċi bil-maws.

Kull posta għandha titlu u bolla bit-data sabiex il-qarrej ikollu idea fuqix se tittratta u meta eżattament giet mibgħutha. Hija wkoll awtomatikament arkivjata. L-irkupru huwa possibbli permezz tal-element ta' tfittxija jew mill browsing tal-kalendarju, li huwa karatteristika oħra frekwenti tal-blogs.

Il-pubblikazzjoni hija faċli għax il-blogs jipprovdu mudelli li ma' jeħtieġu ebda ħilijiet tekniċi mill-blogger. Billi tikklikkja fuq il-kelma "kumment" taħt il-posta, il-qarrej jista' ijttaġpa l-opinjoni tiegħu dwar xi posta ġewwa mudell ieħor.

Il-blogs mhumix biss dwar fajls ta' test, dawn jista' jkun fihom kważi kull tip ta' dejta bħal hyperlinks, grafika, preżentazzjonijiet, spreadsheets u - li jagħmilhom speċjalment interessanti għall-għalliema tal-lingwi - fajls awdjo u vidjo.

Jekk il-karatteristika RSS hija disponibbli, il-qarrejja jistgħu jissottoskrivu għal blog, jiġifieri dawn ser jiġu mgħarrfa awtomatikament kull meta tkun saret bidla.

Jekk il-blog jiddisponi minn karatteristika Permalink, il-URL permanenti li jwassal għal dħul speċifiku li m'għadux fuq il-paġna ta' quddiem, iżda fl-arkivju jista' jkun issejvjat bħala favorit.

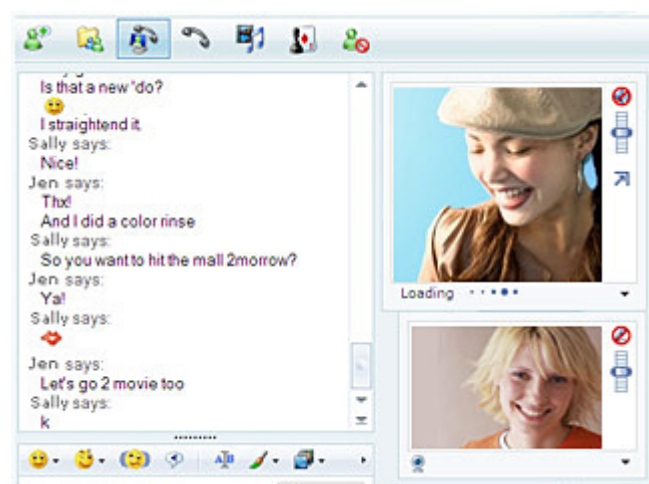
Dawn il-karatteristiċi kollha juru l-utilità tal-blogs f'ambjent ta' taġħlim tal-lingwa bħala mezz li jiżviluppa il-qari, il-kitba u l-ħiliet tal-komunikazzjoni.

Bħala għalliem tal-lingwi inti tista' tixtieq li tibda blog ġo klassi li jgħinek biex

- tipprovdi qari ta' testi onlajn għall-istudenti tiegħek
- tipprovdi materjali addizzjonali bħal awdjo jew vidjo clips, stampi, mapep eċċ
- torganizza riżorsi tal-Internet għall-klassi billi tipprovdi links utli
- taġħti struzzjonijiet, tassenja il-ħidmiet
- tgħid lill-istudenti jppraktikaw il-kitba (għal udjenza)
- taġħti feedback tal-għalliem
- tinkoraġġixxi diskussjoni qalb l-istudenti
- tteġġeg l-evalwazzjoni tal-pari u appoġġ tal-pari
- twettaq ix-xogħol tal-proġett u tgħid lill-istudenti jiddokumentaw il-progress taġħhom
- tesperimenta sabiex issib aktar użi ta' blogs ...

Online chat

Ċentri taċ-Chat jistgħu jkunu esperjenza ppremjanti għal min jitgħallem lingwa. L-utent jilt-aqa' ma studenti oħra onlajn u jista' jikkomunika ma' dawn permezz ta' test, diskors, u vidjo. Huwa faċli li twaqqaf chat server, iżda diffiċli biex tikseb l-utenti, hija sensazzjoni ta' solitudni kbira li tkun l-uniku viżitatur ġo chat room ;-). Il-problemi ewlenin maċ-chats huma n-nuqqas ta' kontenut u d-diffikultajiet fl-organizzazzjoni u t-ttejjija taċ-chats bl-użu tal-lingwi l-inqas mgħallma. Madankollu, meta jkunu kkombinati ma' kompiti u gruppi adattati ta' studenti (gruppi ta' età, interessi eċċ) iċ-chats jistgħu jwasslu għall-komunikazzjoni reali u meta jkunu segwiti mill-ħidma ta' wara l-kompitu - taġħlim tal-lingwi

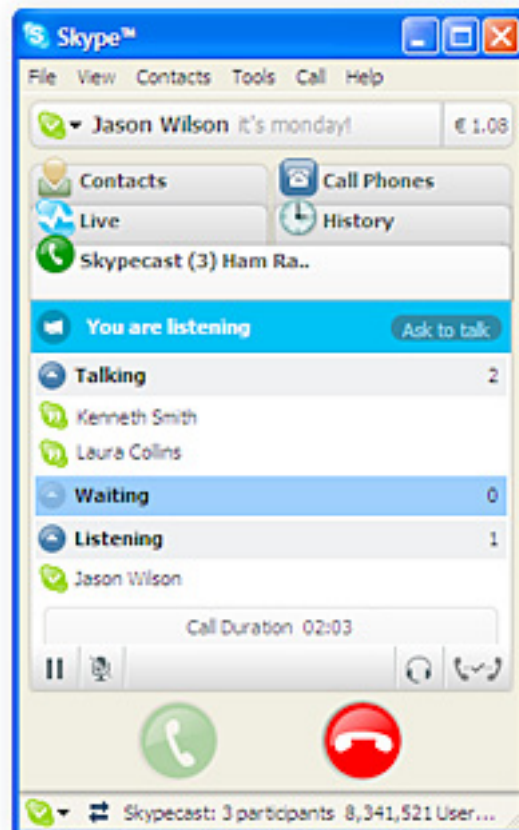

Wieħed mill-programmi taċ-chats l-aktar użat huwa l-Microsoft Messenger biex tniżżel u taqra aktar informazzjoni mur <http://get.live.com/messenger/overview> Messenger Microsoft jinkludi ħafna karatteristiċi utli bħal:

Sejħat PC-to-PC
Konversazzjonijiet vidjo
Taqsim tal-folders
ktieb tal-indirizzi

Pjattaforma oħra għaċ-chats online hija Skype www.skype.com fejn karatteristika msemmija Skypecasts tippermetti lill-utent biex jipparteċipa f' komunita' ta' chats online b'sa 100 partecipant. Skype għandha direttorju fejn huwa possibbli li jiġu lokalizzati chats tat-tagħlim tal-lingwi jew li tospita waħda inti stess.

Friends Abroad from Babbel.com huwa servizz li jassisti li dawkw li qed jitgħallmu lingwa sabiex isibu studenti oħra biex ipaċpċu ma: <http://www.babbel.com/go/friendsabroad> b'aktar minn 700.000 utenti registrati minn 200 pajjiż

Eżerċizzji Cloze.

Eżerċizzji cloze huma simili għall-eżerċizzji timla l-vojt. Din hija attività li tista' faċilment u fi ftit minuti tkun maħluqa bis-software "Hot Potatoes"³.

³ software li huwa b'xejn meta jintuża għal eżerċizzji onlajn: www.halfbaked.com/ / hotpot.uvic.ca/ / "<http://hotpot.uvic.ca/>"

Tikkumenta / Tikkoreġi testi elettronici / esejs / eżerċizzji.

Meta student għadda test b'forma elettronika hija prattika ħażina li sempliċement tipprintja u tikkummentha bid-drawa l-qadima tal-linka ħamra. Hija taħdem ħafna aħjar meta l-għalliem jinserixxi suġġerimenti fit-test waqt li juża l-word procesor jew programmi mfasslin biex jagħmlu dan. Eżempju ta' programm li jikkummenmta t-testi jista' jinstab fuq <http://www.cict.co.uk/software/markin/index.htm> il-programm jista' jiġi adattat għal lingwi differenti.

Kliem Tisliba

Kliem tisliba ta' spiss huma popolari mal-studenti, u meta jiġu maħluqa mill-vokabularju li l-istudenti għadhom kemm ħadmu fuqu din hija għodda tajba għall-ħidma ta' wara l-eżerċizzji. Din hija attività li tista' faċilment u fi ftit minuti tkun maħluqa bis-software "Hot Potatoes"⁴.

U ma Hot Potatoes l-istudenti jistgħu wkoll joħolqu l-eżerċizzji għall-xulxin.

Drillijiet

Id-drillijiet ta' spiss huma riferiti bħala eżerċizzji "Drill and kill". Kompjuter jista' jagħmel kull ħaġa li l-laboratorji tal-lingwa qodma kienu jistgħu jagħmlu; Mudell: "Huwa għandu karożza waħda", Rispons "Le, huwa għandu żewġ karożzi". "Huwa għandu kompjuter wieħed", "Le, huwa għandu żewġ kompjuters" ... L-input tal-utent jista' jkun jew test jew diskors permezz tal-mikrofonu tal-kompjuter.

Dizzjunarji Elettronici

Id-dizzjunarji elettronici huma utli ħafna għall-istudenti tal-ilsna l-inqas mgħallma. Permezz tal-Internet hemm bosta eżempji ta' dizzjunarji li huma b'xejn jew shareware. Ipprova l-indirizz <http://www.dictionaries.com> jew forsi aħjar tifttex il-web għall-dizzjunarji onlajn ma 'Google (aħjar għaliex is-servizzi godda jidhru ta' spiss).

Portafolli Elettronici

Portafoll elettroniku, magħruf wkoll bħala 'e-portafoll, l-e-foll, jew portafoll diġitali jista' jkun sempliċi ġbir ta' xogħol fuq diskett jew fil-verżjoni aktar avvanzata ta' websajt tal-student fejn l-istudent jippreżenta biċċiet magħżula ta' xogħol. xi wħud mix-xogħol jistgħu jkun għadhom għaddejien b'hekk juri l-proċess tat-tagħlim.

Fl-edukazzjoni, il-portafoll jirreferi għall-kollezzjoni personali tal-informazzjoni li tiddekrivi u tiddokumenta l-kisbiet u t-tagħlim ta' persuna. Hemm varjetà ta' portafolli li jvarjaw mill-logs tat-tagħlim għall-kollezzjonijiet estiżi ta' kisba ta'evidenza. Il-portafolli jintużaw għal ħafna skopijiet differenti bħala akkreditazzjoni ta' esperjenza preċedenti, it-tiftix ta' xogħol, żvilupp professjonali b'mod kontinwu, ċertifikazzjoni tal-kompetenzi.

L-idea pedagoġika hija li l-istudent isir jaf bl-i stili tiegħu/tagħha tat-tagħlim, dan jgħin lill-istudent jagħžel l-attivitajiet ġusti u b'hekk jiżdied it-tagħlim. Il-portafolli jistgħu jintużaw wkoll għall-evalwazzjoni tal-istudenti. Aqra artiklu ta'TIM Caudery dwar il-valutazzjoni tal-portafoll hawn hawn:

⁴ Software li huwa b'xejn meta jintuża għall-eżerċizzji online: <http://hotpot.uvic.ca/>

<http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/Espr11/caudery.html>

Il-Blogs (ara l-intestatura tal-blogs) jistgħu jservu wkoll bħala portafolli.

Hemm anki softwer b'xejn li jista' jservi bħala bażi għall-portafolli elettronici, eż OSP

<http://www.osportfolio.org/> u Confolio: <http://www.confolio.org/wiki/Introduction/Main>

Kollezzjoni ta' mudelli ta' portafolli jistgħu jitnizzlu minn:

<http://www.coe.iup.edu/pttut/Portfolios.html>

Ukoll Moodle Course Management System

<http://moodle.org/> jista' jintuża għal portafolli

Imla fil-vojt.

L-utent jaħdem b'test fejn uħud mill-kliem huma neqsin, l-utent għandu jsib kliem xierqa biex jagħmel l-eżercizzju. Din hija attività li tista' faċilment u fi ftit minuti tkun maħluqa bis-softwer "Hot Potatoes"⁵.

Sib ir-risposti.

L-istudent jingħata mistoqsija u jfitexx it-tweġiba fid-dokumenti, vidjo, jew l-awdjo billi juża l-Internet, CD-ROM, DVD jew hażna simili. It-tweġibiet jistgħu mbagħad jiġu pprezentati lill-għalliemi / klassi b'forom differenti. Meta l-eżercizzju "issib it-tweġiba" jsir aktar elaborat fil-fatt isir webquest (aqra iktar fid-daħla WebQuest)

Sib is-sekwenza ġusta (jew sentenzi mħallta)

F'din l-attività sentenza jew storja hija maqsuma f'biċċiet li l-utent għandu jordna mill-ġdid sabiex jibni s-sentenza jew l-istorja mill-ġdid. Din hija attività li tista' faċilment tiġi maħluqa bis-softwer "Hot Potatoes".

Grammatika

Hemm biss ftit programmi tal-grammatika għall-lingwi l-inqas mgħallma u ta' spiss huma jittrasferixxu biss l-eżercizzi bi stil ta' ktieb għall-kompjuter bl-istess nuqqas ta' suċċess. Madankollu, fil-preżent hemm websajt tal-grammatika rakkomandabbli: Is-sit VISL <http://visl.sdu.dk/> VISL ifisser "Visual Interactive Syntax Learning" ("It-Tagħlim tas-Sintassi Viżwali Interattiv"), huwa proġett ta' riċerka u żvilupp fl-Istitut tal-Lingwa u l-Komunikazzjoni (ISK), Università tad-Danimarka tan-Nofsinhar (SDU) - Campus Odense. Minn Settembru 1996, il-persunal u l-studenti tal-ISK ilhom ifasslu u jimplimentaw għodod tal-grammatika ibbażati fuq l-Internet għall-edukazzjoni u r-riċerka.

⁵ Softwer li huwa ħieles meta jintuża għal eżercizzji onlajn: www.halfbaked.com

Fil-bidu tal-proġett, erba' lingwi kienu involuti: Inġliż, Franċiż, Ġermaniż, u Portugiż. Minn dakinhar, ħafna lingwi addizzjonali ngħaqdu mal-proġett - kif jidher mill-għadd li dejjem jikber ta' daħliet fil-lista tal-lingwa.

Mis-sit VISL "l-għodod" li ġejjen huma disponibbli għalik:

Analizi Grammatikali (sentenzi pre-analizzati u magna tal-parsing awtomatika)

Loghob & Kwizzijiet (testjar tal-klassijiet verbali u suġġetti grammatikali oħra)

Tfittix Corpus (aċċess għall-BNC u korporazzjonijiet ta' lingwi oħra)

It-traduzzjoni mekkanizzata

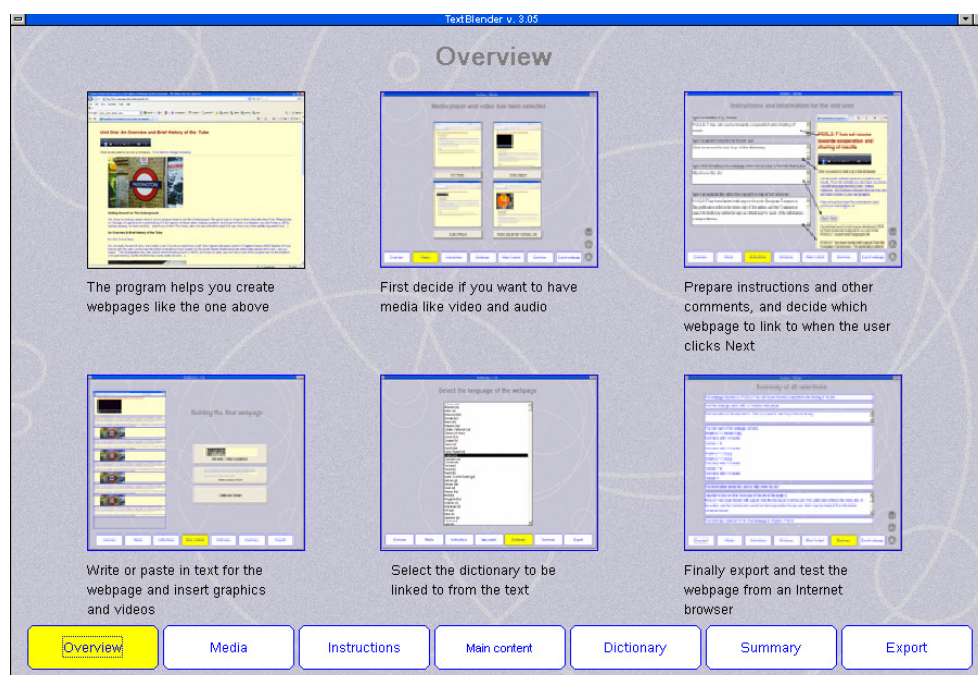
Jekk ikollok aċċess għal waħda mil-lingwi VISL permezz tal-paġna tad-dħul, int se tkun mistoqsi l-mistoqsija "Liema għodda VISL trid tuża?". Fi ħdan kull lingwa għandek issib diversi għażliet disponibbli għalik.

Hotwords

Dan mhuwiex verament eżerċizzju jew attività, iżda xorta utli ħafna għal min jitgħallim lingwa. F'test kliem importanti u noti kulturali jistgħu jkunu marbuta ma' spjegazzjonijiet xierqa u t-traduzzjonijiet. Hotwords jista' jsir bil-biċċa l-kbira tal-word processors.

Tip ta' hotwords huma paġniweb fejn il-kliem kollha huma marbuta kelma b'kelma ma' diz-zjunarji on-line. Biex toħloq paġniweb tista' tuża t-TextBlender li huwa programm li jista' jikkonverti kull test f'dokument HTML fejn il-kliem kollha huma awtomatikament marbuta ma' diz-zjunarju online, dan ifisser li l-istudenti għandhom biss jikklikkaw fuq kelma biex jiksibu l-għajnuna. Il-TextBlender jista' jinkludi wkoll vidjos u grafika.

Dak kollu li huwa meħtieġ biex taqleb test huwa li tittajpja headline, imbagħad istruzzjoni qasira għall-utent aħħari, u fl-aħħar tippejsta fit-test fit-tieqa tat-test segwit billi tikklikkja "Esportazzjoni". Il-programm huwa disponibbli fuq <http://www.languages.dk/tools>

Eżerċizzji tas-smiġh

F'din l-attività l-kompjuter jissostitwixxi t-tejp recorder. Ta' spiss l-attività hija magħquda ma' attivitajiet oħra bħal eżerċizzji ta' għażla multipla biex tara jekk l-istudent ikunx fehem il-kontenut.

Tqabbil ta' kliem, sentenzi, jew stampi

Din l-attività tista' tkun ferm utli għal skopijiet diversi anki għal taħriġ ta' vokabularju fejn l-istudent iressaq kliem lejn l-istampi korrispondenti. Din l-attività tista' faċilment u fi ftit minuti tkun maħluqa bl-softwer "Hot Potatoes"⁶.

Għażla multipla

Dan it-tip ta' eżerċizzju huwa utli ħafna sabiex tara malajr jekk l-istudent fehemx il-kontenut tal-informazzjoni mogħtija permezz ta' awdjo, test, vidjo eċċ. Din hija attività li tista' faċilment tiġi maħluqa bl-softwer "Hot Potatoes".

Podcasts

Podcasting huwa metodu ta' distribuzzjoni ta' fajls multimedjali madwar l-internet li jużaw formati "RSS" jew "sindikazzjoni Atom". Dan jippermetti lill-utent illi jisma' dawn il-fajls fuq kwalunkwe kompjuter personali jew apparat mobbli, bħal iPods Apple (<http://www.apple.com>). Jekk inti tagħmel podcast, inti tkun il-podcaster. Hemm modi oħra sabiex tiddistribwixxi multimedia fuq l-internet, iżda hemm karatteristiċi speċjali dwar il-podcasting. Wieħed huwa l-użu tiegħu ta' sindikazzjoni, li jfisser li n-nies tista' tabbona għal sit li jipproduċi il-podcasts, u se jkunu mgħarrfa awtomatikament meta jkun hemm podcast ġdida disponibbli.

Karatteristika oħra utli tal-podcasts hija li jużaw standards miftuħin, bħal MPEG3, li jfisser li hemm ħafna tipi ta' apparat li jistgħu jużaw. Ikun hemm kemm softwer disponibbli b'xejn kemm kummerċjali biex tibni podcasts u biex tużhom, sabiex inti jkollok għażla ta' kif tagħmel sabiex it-teknoloġija taħdem fl-ambjent tat-tagħlim tiegħek.

Il-mudell biex jimbutta l-multimidja mexxa' minn awdjo biss għal vidjo ukoll, li huwa msejjaħ Vodcasting. Dan huwa ftit aktar kumpless biex tibni mill-podcast, iżda xorta faċli biżżejjed.

Hemm ħafna nies li qed jużaw podcasts u vodcasts f'ambjenti tat-tagħlim tagħhom. Minħabba l-aspett multimedjali, hemm applikazzjoni ta' SEJHA evidenti. U bl-użu sempliċi ta' mp3 players li jippermettu wkoll li inti tirreġistra, bħal l-iPod b'mikrofonu iTalk Griffin, inti tista' faċilment ikollok studenti tiegħek li jirreġistraw id-diskors tagħhom u imbagħad iqalbu l-awdjo diġitali għall-evalwazzjoni jew għal xogħol ta' grupp ma' studenti oħra.

Il-BBC jagħmel żewġ "podcasts" speċifikament għall-istudenti tal-Gaelic fuq: http://www.bbc.co.uk/scotland/alba/foghlam/learn_gaelic/an_litir_bheag/index.shtml u http://www.bbc.co.uk//Iskoza/alba/foghlam/learn_gaelic/litir/index.shtml Dawn huma MP3 imnizżla minn programmi tar-radju flimkien ma' traskrizzjoni pdf tal-ispettaklu flimkien man-noti u l-kummenti.

Tista' ssib xi links għal podcasts u artikli dwar podcasts billi tmur fuq il-websajt pools www.languages.dk jew il-BLOG pools: <http://www.weblogs.uhi.ac.uk/pools/?p=59>

Ara wkoll <http://en.wikipedia.org/wiki/Podcasting>

⁶ A software which is free when used for online exercises: <http://hotpot.uvic.ca/>

RSS

RSS hija familja ta' formati web feed użati biex jiġi ppubblikat ta' spiss kontenut digitali aġġornat, bħal blogs, aħbarijiet feeds jew podcasts.

Utenti ta' kontenut RSS jużaw programmi msejja "qarrejja" feed jew "aggregaturi": l-utent jissottoskrivi għall-feed billi jforni lill-qarrej tagħhom link għall-feed; il-qarrej jista' mbagħad jiċċekkja l-feeds tal-utent sottoskritt biex jara jekk xi waħda minn dawk il-feeds ghandhiex kontenut ġdid mill-aħħar darba li ċċekkja, u jekk iva, jirkupra dak il-kontenut u jipprezentah lill-utent. Eżempju ta' feedreader rakkomandabbli huwa I-Feedreader 3.07 "li jista' jitnizzel b'xejn mill: <http://www.feedreader.com>

Programmi magħrufa bħala qarrejja feed jew aggregaturi jistgħu jiċċekkjaw lista ta' feeds f'isem utent u juru kull artiklu aġġornat li jsibu. Huwa komuni li wieħed isib web feeds fuq il-websajts ewlenin u fuq ħafna minn dawk iżgħar. Xi websajts iħallu lin-nies jagħżlu bejn RSS jew web feeds iffommattjati Atom; oħrajn joffru biss RSS jew biss Atom.

Il-programmi RSS-konxji huma disponibbli għal sistemi diversi ta' operazzjoni. Qarrejja Kli-jent-side u aggregaturi huma tipikament mibnija bħala programmi ta' waħedhom jew estensjonijiet għal programmi eżistenti bħal web browsers u l-qarrejja Email. Ħafna browsers integraw appoġġ għall RSS. Hemm applikazzjonijiet oħra li jistgħu jibdlu l-RSS feed f'diversi artikli Usenet, li jistgħu jintwerew permezz tas-sofwer newsreader ewlenin bħall Mozilla Thunderbird jew Forte Agent.

Il-qarrejja feed ibbażati fuq il-web u l-aggregaturi tal-aħbarijiet bħal Newsgator Onlajn ma jeħtieġu l-ebda stallazzjoni sofwer u jagħmlu l-"feeds" tal-utent disponibbli fuq kwalunkwe kompjuter b'aċċess Web. Xi aggregaturi jikkombinaw web feeds eżistenti go feeds ġodda, eż, billi jieħdu l-oġġetti kollha f'lista tal-futbol relatati minn diversi sport feeds u jipprovdu feed tal-futbol ġdid. Hemm ukoll magni tat-tiftix għall-kontenut ppubblikat permezz tal-web feeds bħal Bloglines.

Fuq il-paġni tal-Web, il-web feeds (RSS jew Atom) huma tipikament marbuta mal-kelma "Ab-bona", rettangolu orangjo, jew bl-ittri jew. Ħafna aggregaturi tal-aħbarijiet bħal My Yahoo ! [1] jippubblikaw buttuni tas-sottoskrizzjoni għall-użu fuq paġni tal-Web biex jissimplifikaw il-proċess taż-żieda tal-feeds tal-aħbarijiet.

Siltiet mill Wikipedia <http://en.wikipedia.org/wiki/RSS>

Simulazzjonijiet

Simulazzjonijiet elettronici jew onlajn huma differenti mill-logħob tar-rwol peress li l-attivitajiet imwettqa fis-simulazzjoni huma reali u mhux biss ta' rextar. L-għodod għal simulazzjonijiet elettronici jistgħu jkunu sempliċi e-mails, SMS tat-telefon ċellulari, chat boards, eċċ. Il-vantaġġ ta' simulazzjoni elektronika hija l-possibbiltà li jkollok parteċipanti minn pajjiżi differenti. L-iżvantaġġ fis-simulazzjonijiet avvanzati huwa l-livell għoli ta' ħiliet tal-kompjuter li huwa ħafna drabi involut.

Eżempju: Strajk huwa eżempju ta' simulazzjoni xierqa għal studenti intermedji jew avvanzati. Fis-simulazzjoni Strajk l-istudenti għandhom "rwoli" individwali. Is-simulazzjoni isir fi ADAMENT (magna taħdem) fejn kunflitt ta' opinjonijiet jikkawża strajk. Ix-xenarju huwa: Wieħed mill-elettrici li dejjem jasal tard għax-xogħol jiġi imkeċċi wara argument mal-foreman. Ix-shop steward isejjaħ laqgħa fejn l-impjegati jiddeċiedu għall-istrajk. Huma jsostnu li l-magna taħdem hija sweatshop tas-seklu dsatax f'ambjent ħazin ħafna tax-xogħol. Huma jsostnu wkoll li l-elettrici kien vittimizzati mill-foreman minħabba l-ħafna kunflitti fil-magna taħdem. Hadd mill-partijiet ma jidher li huwa lest li jċedi pulzier, madankollu, ADAMENT hija ppressata minn wieħed mill-klijenti li huwa fi bżonn urġenti ta' provvista speċifika. Il-klijent jhedded li jieħu l-ordni x'imkien ieħor ...

L-istudenti huma mqiegħda f'żewġ kategoriji ewlenin skond ir-rwoli tagħhom. Grupp wieħed - Min iħaddem, manigers, formen eċċ. Grupp B - Ix-shop steward, l-elettrici, haddiema differenti. Kull grupp jista' jiltaqa' fuq l-internet għal tnejn ta' laqgħat bejn iż-żewġ gruppi. Ir-rwol tal-għalliem / organizzatur huwa li jiżgura li s-simulazzjoni tibqa "ħajja", jiġifieri jekk ikun hemm bżonn hu / hi tkun jista' tibgħat lill-manigers e-mail mill-klient tagħhom, jew jibagħtu e-mail lill-impjegati mit-trejdjunjin fejn tiddikjara li l-istrajk huwa illegali u għandu jintemm. Is-simulazzjoni hija lesta meta ż-żewġ partijiet jasl u għal ftehim.

L-ippjanar ta' Belt : Simulazzjoni oħra onlajn hija msejjaħ L-ippjanar ta' Belt. F'din is-simulazzjoni l-klassi hija maqsuma f'żewġ gruppi. L-istudenti fil-grupp A huma pjanifikaturi ta' belt li għandhom l-kompitu li jippreparaw suggeriment għal bini ta' vicinat ġdid fil-Fjord Odense. Grupp B huma ekologisti li jippreferu li l-erja tibqa' ppreservata bħala riżerva naturali, madankollu, huma jkollhom jaċċettaw li hemm bżonn ta' vicinat ġdid. Kull grupp għandu sessjonijiet tiegħu online mal-għalliem meta dawn jibdeu ihejju s-suggerimenti tagħhom lill-grupp l-ieħor. Meta jkunu lesti jistiednu lill-grupp l-ieħor għal konferenza online, matul dik il-konferenza (li probabbilment se jkun hemm numru ta' konferenzi) l-istudenti jinnegozjaw u jagħtu suggerimenti billi jużaw kemm awdjo online u sistema elektronika whiteboard.

Websajts ta' Networking Soċjali

Network soċjali tiffoka fuq il-bini u r-riflessjoni tar-relazzjonijiet soċjali fost il-persuni, eż, min jaqsa flimkien interessi u / jew attivitajiet. Servizz ta' network soċjali essenzjalment jikkonsisti f'rapprezentazzjoni ta' kull utent (spiss profil), rabtiet soċjali tiegħu / tagħha, u varjetà ta' servizzi addizzjonali. Ħafna servizzi tan-network soċjali huma ibbażati fuq il-web u jipprovdu mezzi għall-utenti biex jinteraġixxu fuq l-internet, bħall e-mail u messagġi istantanji. Għalkemm is-servizzi tal-komunità online huma xi kultant meqjusa bħala network ta' servizzi soċjali f'sens usa', servizz tan-network soċjali normalment ifisser servizz individwali iċċentrat fuq l-individwu waqt li s-servizzi tal-komunità online huma ċċentrati fuq il-grupp. Siti tan-networking soċjali jippermettu lill-utenti li jaqsmu ideat, attivitajiet, avvenimenti, u interessi fi ħdan in-networks individwali tagħhom.

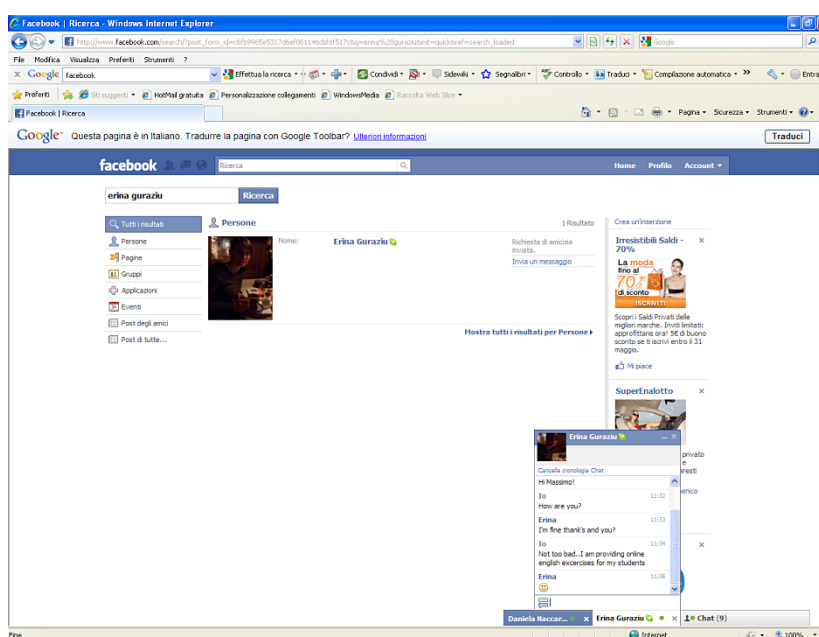
It-tipi ewlenin tas-servizzi tan-networking soċjali huma daww li jkun fihom postijiet ta' kategorija (bħall-ex sena tal-iskola jew ħbieb tal-klassi), mezzi biex issir konnessjoni ma' ħbieb (is-soltu bil-paġni ta' awto-deskrizzjoni) u sistema ta' rakkomandazzjoni marbuta mal-

fiduċja. Metodi popolari issa jikkombinaw ħafna minn dawn, ma Facebook, Bebo, Twitter LinkedIn li huma użati ħafna mad-dinja kollha. Uħud mill-akbar networks soċjali kienu ffon-dati fuq il-kunċett ta' digitizzazzjoni ta' konnessjonijiet tad-dinja reali, ħafna networks oħra jiffokaw fuq il-kategoriji minn kotba u mużika għal negozju non profitt għall-maternita' bħala modi biex jipprovdu kemm servizzi u komunità lill- individwi bi interessi komuni.

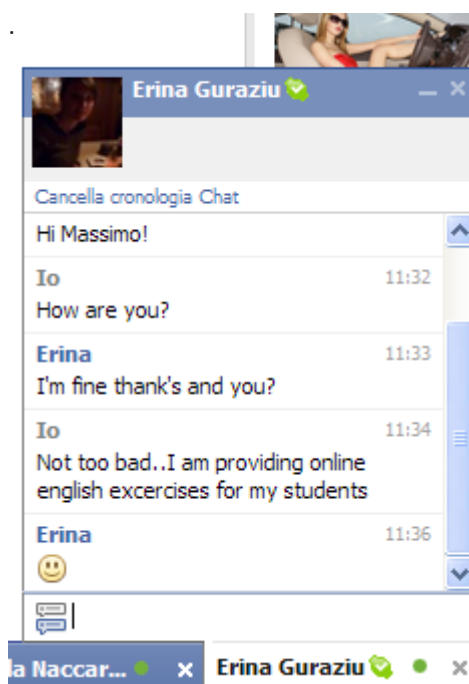
Facebook

Facebook www.facebook.com huwa n-network soċjali l-aktar użat mill-utenti attivi madwar id-dinja kull xahar. Sa minn Settembru 2006, xi ħadd b'età akbar minn 13 b'indirizz e-mail validu jista' jsir utent tal-Facebook. L-utenti jistgħu jżidu ħbieb u jibgħatulhom messagġi, u jaġġornaw il-profilu personali tagħhom sabiex jinnotifikaw lill-ħbieb dwarhom infushom. Barra minn hekk, l-utenti jistgħu jingħaqdu ma' networks organizzati mill-post tax-xogħol, skola, jew kulleġġ. L-isem tal-websajt jirriżulta mill-isem popolari ta' kotba mogħtija lill-istudenti fil-bidu tas-sena akkademika mill-amministrazzjonijiet universitarji fl-Istati Uniti bl-intenzjoni li jgħinu lill-istudenti biex isiru jafu lil xulxin aħjar.

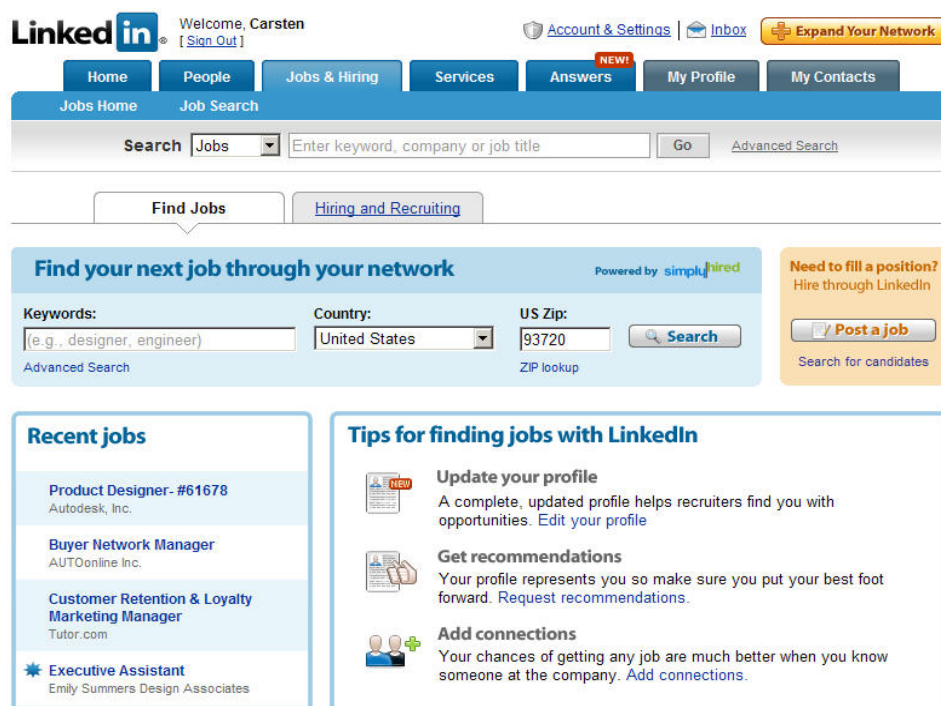

LinkedIn

LinkedIn huwa sit tan-netwerking soċjali orjentat lejn in-negozu www.linkedin.com u huwa prinċipalment użat għal netwerking professjonali. Mit-8 ta 'April 2010, LinkedIn kellu aktar minn 65 miljun utent irreġistrat, li jkopru aktar minn 200 pajjiżi u territorji madwar id-dinja. Is-sit huwa disponibbli bl-Ingliż, Franciż, Ġermaniż, Taljan, Portugiż u Spanjol.

Twitter

Twitter www.twitter.com huwa networking soċjali u servizz tal-mikro-blogging li jippermetti lill-utenti tagħha li jibgħatu u jaqraw messaġġi magħrufa bħala tweets. Tweets huma posta bbażata fuq test ta' sa 140 karattri murija fuq il-paġna profil ta' l-awtur u mwassla lill-abbonati tal-awtur li huma magħrufa bħala segwaċi. Il-mittenti jistgħu jirrestringu il-konsenja għal dawk fiċ-ċirku ta' ħbieb tagħhom jew, awtomatikament, jippermettu aċċess miftuħ. Minn fl-aħħar tal-2009, l-utenti jistgħu jsegwu listi ta' awturi minflok awturi individwali. L-utenti kollha jistgħu jibagħtu u jirċievu tweets permezz tal-websajt Twitter, Short Message Service (SMS), jew l-applikazzjonijiet esterni (notevolment inklużi dawk żviluppati għal smartphones). Filwaqt li s-servizz innifsu ma jiswa xejn biex tużah, l-aċċess għalih permezz tal-SMS jista' jenħtieġ ħlas tat-tariffi tat-telefon tal-fornitur tas-servizz. Il-websajt bħalissa għandha aktar minn 100 miljun utent madwar id-dinja.

Sottotitoli

Sottotitoli hija għodda utli ħafna għall-finijiet aktar milli ħafna nies jaħsbu, eż sabiex tassisti lill-istudenti torox li jaħmu bil-vidjo. Sottotitoli iservi wkoll bħala għajnuna ekstra għall-istudenti li jitgħallmu l-lingwi li jistgħu kemm jisingħu kummentarju u simultanjamment kif ukoll jaqraw il-kliem.

Mhuwiex għal kollox ikkumplikat biex tagħmel sottotitoli għal vidjo u xi għodda huma saħansitra b'xejn. Eżempju huwa s-sottotitli l-Divxland Media <http://www.divxland.org/> li tippermetti lill-utent biex jipprepara sottotitoli għall-vidjos. Is-sottotitoli jistgħu mbagħad jintwerew bl-għajnuna ta' "filtru" (programm żgħir li jagħmel is-soltu medja player tiegħek iwaħħal / juri s-sottotitoli), eżempju tal-filtru "VobSub" jista' jgħid minn:

<http://www.softpedia.com/get/Multimedia/Video/Codec-Packs-Video-Codecs/> Huwa wkoll possibbli li jgħid sottotitoli fuq bażi permanenti biex vidjofajls bħal .avi fajls, jekk jogħġbok ara tutorjal hawn: <http://www.divxland.org/permanentsubtitling.php>

L-istudenti normalment iħobbu jippreparaw sottotitoli għall-vidjos żgħar jew siltiet minn vidjos, li tagħmel hekk huwa kompitu ta' ħafna sodisfazzjonijiet :-)

Tandem

L-aħjar mod biex titgħallim lingwa barranija hija l-komunikazzjoni ma' kelliem nattiv li jixtieq jitgħallim il-lingwa tiegħek. Hija soluzzjoni li tagħti u tiegħi fejn inti l-għalliema (tal-lingwa tiegħek stess) u l-istudent (tal-lingwa barranija).

Aqra aktar dwar Tandem Tagħlim u tara vidjos bl-eżempji hawn:

<http://www.languages.dk/methods/tandem.html>

Biex tfittex partners tandem oħra tista' żżur in-Netwerk Ewropew Tandem f'dan l-indirizz: <http://www2.tcd.ie/CLCS/tandem/> jew hawn: <http://www.slf.ruhr-uni-bochum.de/> wkoll il-websajt: huwa <http://www.babbel.com/go/friendsabroad> li huwa post tajjeb biex tibda

Għajnuna u suggerimenti dwar kif titgħallim bħala msieheb tandem jista' jinstab hawn: <http://www2.tcd.ie/CLCS/tandem/email/help/helpeng01.html>

Email tandems huma differenti minn tandems wiċċ imb'wiċċ (jew tandems awdjo online bħal Netmeeting) għaliex email tandem għandha tikkoncentra fuq il-ħiliet ta' komunikazzjoni bil-miktub. Aqra dwar email tandems fuq dan l-indirizz: <http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/Espr13/pors.html>

Kompitu ibbażat fuq it-tagħlim

Kompitu ibbażat fuq it-tagħlim jista' faċilment jibbenefika minn riżorsi onlajn. Aqra l-introduzzjoni ta' malajr għal kompitu bbażat fuq it-tagħlim fl-artikolu ta' Michael Svendsen Pedersen's "X'għandek fil kompitu tiegħek" "illum?" <http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/Espr4/msp.html>

Artikolu ieħor interessanti (bl-Ingliż) mill Sprogforum dwar kompitu bbażat fuq it-tagħlim li huwa r-risultat ta' kors fis-servizz intern għall-għalliema tal-lingwa li jgħallmu d-Daniż lill-immigranti u lir-rifuġjati fiċ-ċentri tal-lingwa tal-pažż jistgħu jinstabu hawn: <http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/Espr20/msp.html>

Vodcast

Il-Vidjo podcast (xi kultant jitqassar għal vidcast jew vodcast) huwa terminu użat għall-forniment online ta' vidjo fuq talba tal-kontenut ta' vidjo filmat permezz ta' kompartimenti

Atom jew RSS. It-terminu huwa evoluzzjoni speċjalizzata għall-vidjo, li ġejja mill-podcast generalment bbażat fuq awdjo u li jirreferi għad-distribuzzjoni tal-vidjo fejn il-RSS feed jintuża bħala stazzjon tat-TV mhux linejari li l-konsumaturi jistgħu jabbonaw billi juzaw PC, TV, set-top box, ċentru midja jew apparat ċellulari multimidja).

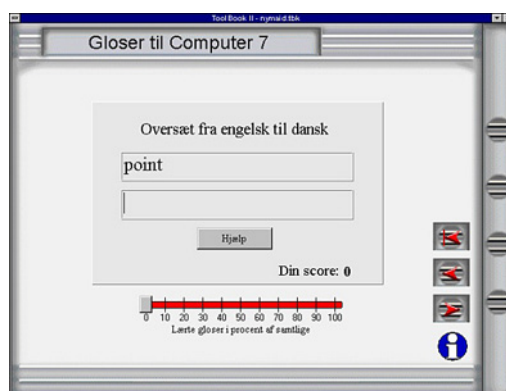
Minn web server, il-podcast vidjo jista' jitqassm bħala fajl jew bħala stream. Iż-żewġ metodi għandhom kemm vantaġġi u żvantagġi. It-tniżzil tal-vidjo podcasts kompluta bil-quddiem jagħti lill-utent il-ħila biex idoqq il-vidjo podcasts offline fuq, per eżempju, midja player portabbli. Streaming jippermetti t-tfittix (il-qbiż ta' porzjonijiet tal-fajl) mingħajr it-tniżzil tal-vidjo podcast sħiħa, statistiċi aħjar u inqas spejjeż tal-bandwidth għas-servers; madankollu, l-utenti jistgħu jkollhom jiffaċċjaw pawżi fil-playback ikkawżat minn veloċitajiet ta' trasferiment bil-mod.

Klijent tal-podcasting jista' jaħdem ma' player separat jew wieħed integrat. Eżempju bħal dan tal-aħħar huwa iTunes, li huwa każ mhux tas-soltu ta' web ta' aggregatur feed li jiġi miżjud ma' midja player pjuttost milli viċi-versa.

Sorse Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Vodcast>

Taħriġ tal-Vokabolarju

Din hija waħda mill-eqdem tip ta' eżercizzju għall-kompjuters. Il-kompjuter jitlob kelma u

l-istudent iwieġeb b'risposta korretta. L-input tal-istudent jista' jkun permezz ta' test jew diskors. Dan it-tip ta' eżercizzju jista' jkun ħafna pożittiv, iżda biss meta l-kliem mħarrġa jitqiegħdu fil-kuntest. Jista' jkun utli ħafna jekk l-istudent jista' jagħżel kliem li hu / hi trid tħarreġ u tibni / l-eżercizzji tiegħu / tagħha, dan il-mod l-istudent joħloq portafoll ta' vokabularju personali.

Voicemail

Voicemail (jew il-lehen tal-posta, vmail jew VMS, xi kultant imsejha messagebank) hija sistema centralizzata ta' gestjoni ta' messagġi tat-telefon għal grupp kbir ta' nies. Fil-forma sempliċi tagħha hija timita l-funzjonijiet ta' magna li twieġeb, tuża handset standard tat-telefon għall-user interface, u tuża sistema centralizzata, kompjuterizzata minflok tagħmir fit-telefon individwali. Sistemi ta' voicemail huma ħafna aktar sofistikati minn magni li jwieġbu ghax ikunu jistgħu:

- Iwieġbu ħafna telefowns fl-istess ħin
- Jaħżnu messagġi bil-vuċi deħlin go mailboxes personalizzati mat-telefon tal-utent - Jip-permettu lill-utenti li jibghatu messagġi lill-mailbox ieħor
- jibagħtu messagġi lill-mailboxes ta' wiehed jew aktar utenti
- iżidu ntroduzzjoni ta' vuċi għal messagġ mibgħut
- jaħżnu messagġi bil-vuċi għall-kunsinna futura
- jagħmlu sejhiet għat-telefon jew għas-servizz tal-pejġing li jinnotifikaw lill-utent li messagġ ikun wasal fil-mailbox tiegħu / tagħha
- jittrasferixxu lil dawk li jċemplu numru tat-telefon għall-ieħor għall-assistenza personali
- jdoqqu l-messagġi ta' tisljiet differenti għal nies differenti li jċemplu.

Messagġi voicemail huma maħżuna fuq hard disk drives, midja ġeneralment użati minn kompjuters biex jaħżnu forom oħra ta' data. Messagġi jiġu rreġistrati fil-vuċi umana digitizzata naturali simili għal kif il-mużika hija maħżuna fuq CD. Sabiex jirkupra l-messagġi, utent jitlob lis-sistema minn kwalunkwe telefon, logs waqt li juża t-Touchtones (tkun meħlusa għas-sigurtà), u l-messagġi tiegħu/tagħha jistgħu jiġu rkuprati minnufih. Bosta utenti jistgħu jirkupraw jew jaħżnu messagġi fl-istess ħin fuq l-istess sistema voicemail.

Ħafna sistemi voicemail joffru wkoll faċilità ta' akkompanjatur awtomatizzat. Akkompanjatur awtomatizzat jippermettu lil min iċempel għal "numru prinċipali ta' negozju" għall-aċċess tas-servizz tad-direttorju jew isejjaħ hu nnifsu lill-postijiet varji bħal xi dipartiment speċifiku, numru intern, jew għal reġistrazzjoni ta' informazzjoni fuq mailbox bil-vuċi, eċċ

Mill-bidu tas-seklu (2000), il-voicemail kienet saret karatteristika ta' kullimkien fuq is-sistemi tat-telefon li jservu l-kumpaniji, l-abbonati ċellulari u residenzjali. Il-voicemail ċellulari u residenzjali jkomplu illum fil-forma preċedenti tagħhom, primarjament bit-tweġib sempliċi. L-email saret is-sistema ta' messagġi prevalenti, email servers u softwer saru pjuttost affidabbli, u prattikament l-haddiema kollha tal-uffiċċji kienu mgħammra bid-desktop tal-kompjuters multimedjali.

Messaging istanti bil-vuċi: L-iżvilupp li jmiss fil-messagġi kien li tagħmel messagġi bit-test fil-ħin reali, aktar milli sempliċement kunsinna asinkronika ta' taħzin u trasmissjoni f'mailbox. Inbeda bil-fornitur tas-servizz internet Amerika Online (AOL) bħala servizz taċ-"chat" ta' test b-xejn pubbliku bbażat fuq l-Internet għall-konsumaturi, iżda malajr kien qed tintuża wkoll minn nies tan-negozju. Huwa ntroduċa l-kunċett ta' "preżenza ta' gestjoni" tal-Internet-Protokoll jew li tkun kapaċi tiskopri l-konnettività tal-mezz għall-Internet u tikkuntatta l-istatus tad- "disponibbiltà" tar-riċevitur għall-iskambju ta' messagġi fil-ħin reali, kif ukoll direttorji ta' "lista Buddy" personalizzata biex tippermetti persuni li biss inti kont taf biex isiru jafu l-istat tiegħek u jibdew skambju miegħek ta' messagġi ta' test fil-ħin reali. Il-preżenza u l-In-

stant Messaging (Instant Messaging) evolwew aktar minn messaġġi qosra ta' test, iżda issa jistgħu jinkludu l-iskambju ta' fajls tad-data (id-dokumenti, stampi) u l-eskalazzjoni tal-kuntatt f'konnessjoni ta' taħdita bil-vuċi. Siltiet mill Wikipedija

Webcams

Web kamera (jew webcam, kamera reali) hija kamera f'hin reali (is-soltu, għalkemm mhux dejjem, kamera vidjo) li l-immagini tagħha, jistgħu jkunu aċċessibbli permezz ta' World Wide Web, messaġġi istantaneji, jew vidjo PC li jssejjaħ applikazzjoni. Kameras aċċessibbli għall-Web tipikament jinvolve kamera diġitali li ttella mmaġini għal web server, kontinwament jew f'intervalli regolari. Dan jista' jinkiseb permezz ta' kamera mqabbla mal-PC, jew permezz ta' hardwer dedikat. Kameras għal vidjokonferenzi tipikament jieħdu l-forma ta' kameras żgħira li jitqabblu direttament ma' PC. Kameras analogiċi ġieli jintużaw ukoll (ta' spiss tat-tip użati għat- televiżjoni ta' ċirkuwitu magħluq), konnessa ma' vidjo capture card u mbagħad direttament jew indirettament mal-Internet.

Siltiet mill Wikipedija. Webcams huma użati ta' spiss matul chats online bl-użu ta' Microsoft Messenger, Skype jew servizzi simili online.

Paġni Web awdjo inkorporati

L-użu ta' Ipadio biex jiġi webpejġis ma' awdjo inkorporati

Hafna għalliema tal-lingwa u studenti japprezzaw materjali tat-tagħlim li jinkorporaw kemm il-lingwa miktuba kif ukoll dik mitkellma. Madankollu, kien dejjem jidher li kienet iħidma aktar kumplessa li toħloq fajls akkurati milli fajls ta' test. Fi żminijiet riċenti saru numru ta' tentattivi biex tiġi sfruttata t-teknoloġija tat-telefon diġitali għal dan l-iskop. Eżempju huwa pprovdut mill - www.ipadio.com.

Bil-Ipadio tista' tuża telefon terrestri jew mowbajl sabiex tirreġistra messaġġ awdjo, eżatt kifint tista' tħalli voicemail fuq telefon bi twegiba. Dan il-messaġġ huwa mbagħad istantament mogħti bħala soundfile fuq l-Internet mal-URL unika tiegħu. Fattur ieħor ma messaġġi bl-Ingliż huwa t-traskrizzjoni awtomatika, li tagħtik verżjoni bil-miktub tal-messaġġ kif ukoll (bi twissija meħmuża li hemm probabbli mperfezzjonijiet fit-traskrizzjoni).

Sabiex isir użu ta' dan is-servizz jeħtieġ li l-utent joħloq account ma Ipadio. Me hemm l-ebda spiza għall-konsumaturi individwali, għalkemm Ipadio toffri wkoll servizz ta' negozju. Id-det-talji huma disponibbli fuq il-websajt. Meta inti toħloq account ikollok bżonn tagħti lil Ipadioxi dettalji inklużi żewġ numri tat-telefon li inti tixtieq tuza. Bħala reċiproċita' int ikollok numru PIN biex tuza kull meta inti tagħmel sejha għal reġistrazzjoni. Il-proċedura kollha tkun sempliċi ħafna, u tinkludi għażla ta' "ħassar" jekk ma' tkunx sodisfatt bir-reġistrazzjoni tiegħek.

Dawn huma xi eżempji, maħluqa minn Gordon Wells. Reġistrazzjonijiet miġbura minn Gordon (il-"Phlog" tiegħu) huma disponibbli fuq is-sit Ipadio innifsu:

<http://www.ipadio.com/phlogs.asp?section=2&phlog=17959&itemtype=phlog>

Jekk tikklikkja fuq "aktar" fi kwalunkwe phonecasts elenkati jkollok informazzjoni addizzjonali, inkluża traskrizzjoni bl-Ingliż f'xi każijiet. Hemm ukoll spazju għall-kummenti. Per Eżempju:

<http://www.ipadio.com/phlogs/GordonWells/2010/02/19/Gordons-phlog-Talking-to-Archie-Campbell>

Għandu jiġi nnutat li t-traskrizzjoni fil-phonecast ta' hawn fuq ġiet rranġata, bl-użu tal-funzjoni editja. Hawn issib eżempju ta' traskrizzjoni minn magna mhux editjata:

<http://www.ipadio.com/phlogs/GordonWells/2010/02/09/Gordons-phlog-3rd-phonecast>

F' kuntest tat-tagħlim tal-lingwa kura ovvjament jeħtieġ li tiġi eżerċitata ma' din il-faċilità - iżda anke li tikkoreġi l-iżbalji tista' tkun esperjenza ta' tagħlim! Il-kwalità tajba hija wkoll kwistjoni importanti, u dipendenti fil-biċċa l-kbira fuq il-kwalità tal-konnessjoni tat-telefon. Madankollu, għandu jiġi mfakkar li, minbarra l-funzjoni tal-phonecast, ikun hemm ukoll għażla ta' upload MP3 "tradizzjonali" . Allura, jekk għandek soundfajls pre-rekordjati fuq il-kompjuter tiegħek diġà inti tista' tuza xorta waħda dawn mal-Ipadio.

Fl-aħħar nett, hemm ukoll il-funzjoni prezzjuża ta' cross-posting li tippermettilek li ttella jew tissoda il-phonecasts tiegħek ma' Midja Soċjali oħra bħal Facebook, Twitter, jew kwalunkwe blogs li inti tista' tmexxi. Dan huwa partikolarment utli għal għalliema tal-lingwi, ghax jgħinuk biex toħloq il-materjali multimedjali tiegħek stess fuq l-Internet fil-format tal-għażla tiegħek.

Per eżempju, Gordon beda jinkorpora kemm awdjo (Ipadio) u vidjo (YouTube) fil-proġett Island Voices blog <http://guthan.wordpress.com>. Din hija pjattaforma Wordpress, u ġiet maħluqa biex tirreġistra il-progress tal-proġett, ixxerret l-aħbarijiet, u tinkoraġġixxi l-interazzjoni ma' studenti u għalliema. (Il-ħolqien ta' account Wordpress huwa proċess ta' ebda tbatija bħal dak bl-Ipadio)

F'żewġ posta reċenti Gordon enfasisza u spjega qabel waħda mit-temi għas-serje l-ġdida ta' vidjos tal-Island Voices. Fl-ewwel hu intervista parteċipant bil-Gaelic u bl-Ingliż, bl-użu tat-telefon tiegħu. Dan il-blog post dwar l-intervisti jinkludi links integrati għaż-żewġ phonecasts:

<http://guthan.wordpress.com/2010/02/19/local-language-teacher/>

Ix-xahar ta' wara hu ħoloq post blog ieħor, din id-darba ntegra l-vidjo.

<http://guthan.wordpress.com/2010/03/24/buain-na-monadh-peatcutting/>

Kull xi waħda minn dawn il-webpejġis jew kollha f'daqqa jistgħu, naturalment, ikunu marbuta ukoll mal Wordlink u Multidict biex jippermettu aċċess istanti għal dizżjunarju onlajn. Użi possibbli tat-tagħlim tal-lingwa huma immedjatament evidenti.

Fil-qosor, l-lpadio toffri funzjonalità addizzjonali prezjuża ta' awdjo tal-ghodod għall-holqien ta' materjali. fi kwalunkwe repertorju tal-ghalliem tal-lingwa. Meta jkun ingħaqad ma'

programmi u pjattaformi oħra bbażiti fuq il-web, bħal Wordpress, YouTube, u / jew Wordlink / Multidict, il-potenzjal huwa hemm għal xi xogħol multimedjali qawwi ħafna li jrid jiġi realiz-zat.

WebQuests

Il-webQuest huwa attività fejn l-istudent iwieġeb il-mistoqsijiet / jiġbor l-informazzjoni l-aktar dawk li jinsabu fuq il-web. Il-Webquests huma mfassla sabiex jiffokaw fuq l-użu u l-analiżi tal-informazzjoni aktar milli t-tfittex għal din. Dan ifisser li l-ghalliem / kostruttur jipprovdi lill-istudent mal-links neċessarji.

L-aħjar post fuq il-web biex titgħalliem dwar webquests huwa:

<http://webquest.sdsu.edu/webquest.html>

Il-mudell WebQuest ġie żviluppat fil-bidu tal-1995 fl-Universita' tal-Istat ta' San Diego minn Bernie Dodge ma' Tom Marzu, u mbagħad ġie spjegat fil Xi Hsibijiet Fuq Webquests.

Il-problemi ewlenin waqt l-użu tal-metodu WebQuest għal-lingwi l-inqas mgħallma huma l-livell tal-lingwa tal-websajts (normalment għolja ħafna) kif ukoll għal xi wħud mill-lingwi hemm (2003) huwa li għadu biss ta' ftit kontenut disponibbli fuq il-web.

Biex tohloq webquests inti tista' tuża InstantWebquest, li huwa softwer ibbażat fuq il-web għall-holqien ta' webquests fi żmien qasir: <http://instantprojects.org/webquest/main.php>

Aktar tagħrif: <http://webquest.org/> u <http://bestwebquests.com/> li jagħti introduzzjoni eċċellenti għall- webquests u fih arkivju kbir ta' materjali lesti biex jintużaw.

Kif titrasferxxi materjali analogi għal materjali diġitali

Kopirajts

Din l-unita' mhix suppost li tkopri l-aspetti kollha tal-kopirajts, iżda aktar li tkun regola tat-thumb. L-ewwelnett l-ikkopjar għal użu privat ta' materjali li inti stess tippossjedi (materjali mixtrija legalment) issa huwa ġeneralment legali. Jista' jkun hemm, madankollu, problemi bil-materjali edukattivi, iżda jidher użu ġust li tagħmel kopja backup biex taħžen bil-għan li ttiproteġi l-investment.

L-idea wara l-kopirajt hija li jiġi żgurat li l-produttur jirċievi l-hlas / premju tiegħu għall-hidma mwettqa. Kopirajts jiskadu wara xi snin, il-problema hija li l-perjodu ta' skadenza qiegħed dejjem jinbidel, eż fil-1998 l-Att tal-Estensjoni tat-terminu tal-Kopirajt tas-Sony Bono tawwal it-terminu mit-tmiem tal-ħajja tal-awtur u 50 sena għall-70 sena wara ħajtu. Ix-xogħlijiet magħmula għal żmien għall-kiri ġie mtawwal minn 75 għal 95 sena.

Il-kwistjonijiet tal-Kopirajt għadhom qed jiġu investigati, wieħed mill-pijunieri li kkontesta l-qrati huwa Lawrence Lessig li jista' jsib li huwa aċċettabbli li eż. Disney għandha taqla' l-flus mill-produzzjoni tal-iSnow White, iżda jsiba' lil hinn mir-raġuni li Disney minħabba l-Att ta' Bono Sonny fl-1998 hija protetta għall-għexieren ta' snin filwaqt li Disney mingħajr ma tħallas xejn ibbażat il-hidma fuq l-avventura mill-Grimm Brothers

Nassa ġenerali hija li tintuża mużika fl-isfond fil-vidjos. Il-mużika li giet mixtrija bil-liċenzja biss biex tintuża bħala mużika fl-isfond fil-vidjos u films tista' tintuża għal dan il-għan. Għal-hekk sakemm inti stess ma' tkunx ikkomponajt il-mużika imbagħad evita li tuża l-mużika fil-vidjos. Huwa legali, madankollu, li tagħmel reġistrazzjonijiet vidjo fejn il-mużika hija parti mill-isfond naturali u ma kienitx imdaħħla bħala parti mill-editjar, eż fi disco, imma huwa ħsieb!

Siltiet minn Wikipedia dwar il-kopirajt: Il-kopirajt huwa sett ta' drittijiet esklussivi li jir-regola l-użu ta' espressjoni partikolari ta' idea jew informazzjoni. Fl-aktar mod ġenerali tiegħu, huwa litteralment "id-dritt għall-ikkopjar" kreazzjoni originali. F'ħafna każijiet, dawn id-drittijiet huma ta' tul limitat. Is-simbolu għall-kopirajt ikun ©, u f'xi ġurisdizzjonijiet tista' alternativamnet tiġi miktuba bħala jew (c) jew (C).

Il-liġi tal-kopirajt tkopri biss il-forma partikolari jew il-mod li bih ideat jew informazzjoni kienu ġew manifestati, il-forma "ta' espressjoni materjali". Mhix imfassla jew maħsuba biex tkopri l-idea attwali, kunċetti, fatti, stili, jew tekniki li jistgħu jkunu inkorporati jew rappreżentati mix-xogħol tal-kopirajt. F'xi ġurisdizzjonijiet, il-liġi tal-kopirajt tipprovdi ambitu għal xogħlijiet satirici jew interpretattivi li huma nfushom jistgħu jiġu kopirajjtati. Per-eżempju, il-kopirajt li teżisti b'relazzjoni ma' cartoon tal-Mickey Mouse tipprojbixxi partijiet mhux awtorizzati milli jitqassmu kopji tal-cartoon jew li toħloq xogħlijiet derivattivi li jikkupjaw jew li jimitaw il-ġurdien antropomorfu partikolari ta' Disney, iżda ma tipprojbixxix il-ħolqien ta' xogħlijiet artistici dwar il-ġrieden antropomorfi b'mod ġenerali, sakemm dawn huma differenti biżżejjed sabiex ma jkunx imitattivi tal-originali. Liġijiet oħra jistgħu jimponu restrizzjonijiet legali fuq ir-riproduzzjoni jew użu fejn il-kopirajt ma timponix bħal trejdmarks u brevetti. Il-liġijiet tal-kopirajt huma standardizzati permezz ta' konvenzjonijiet internazzjonali bħall-Konvenzjoni ta' Berna f'xi pajjiżi u huma mitluba mill-organizzazzjonijiet internazzjonali bħall-Unjoni Ewropea jew l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ mill-istati membri tagħhom

Ksib u infurzar tal-kopirajt

Tipikament, xogħol għandu jilħaq standards minimi ta' originalità sabiex jikkwalifika għall-kopirajt, u l-kopirajt jiskadi wara perjodu stabbilit ta' żmien (uħud mill-ġurisdizzjonijiet jistgħu jippermettu li dan jiġi estiż). Pajjiżi differenti jimponu testijiet differenti, għalkemm

ġeneralment il-ħtiġijiet huma baxxi; fir-Renju Unit għandu jkun hemm xi "ħila, originalità u xogħol" li tpoġġew fih. Madankollu, anke ammonti pjuttost mhux sinjifikattivi ta' dawn il-kwalitajiet huma biżżejjed biex jiġi determinat jekk att partikolari ta' kkopjar jikkostitwixxi ksur tal-espressjoni oriġinali tal-awtur. Fl-Awstralja, diġà ġie deċiż li kelma waħda mhix biżżejjed biex tinkludi xogħol ta' kopirajt.

Fl-Istati Uniti, il-kopirajt sar awtomatiku (fl-istil tal-Konvenzjoni ta' Berna) sa mill 1 ta' Marzu, 1989, li kellha l-effett li tagħmilha tidher li jkun aktar bħala dritt ta' proprjetà. B'hekk, bħal kif mal-proprjetà, il-kopirajt m'għandhiex għalfejn tiġi mogħtija jew miksuba permezz ta' reġistrazzjoni uffiċjali ma' xi uffiċċju tal-gvern. Meta idea ġiet imnaqqsa għal forma tangibbli, per eżempju billi tassigurha f'mezz fiss (bħall-disinn, mużika fuq karta, ritratt, vidjotape jew ittra), minn għandu l-kopirajt huwa intitolat li jinforza drittijiet esklussivi tiegħu jew tagħha. Madankollu, filwaqt li l-kopirajt m'għandux għalfejn jiġi reġistrat uffiċjalment sabiex il-possessur tal-kopirajt jibda l-eżerċizzju tad-drittijiet esklussivi tiegħu, ir-reġistrazzjoni ta' xogħlijiet (fejn il-liġijiet ta' dik il-ġurisdizzjoni jipprovdu għar-reġistrazzjoni) għandha benefiċċji; isservi bħala evidenza prima facie ta' kopirajt valida u tippermetti lid-detentur tal-kopirajt li jfittex għad-danni statutorji u għal-miżati tal-avukat (mentri fl-Istati Uniti, per eżempju, ir-reġistrazzjoni wara ksur tippermetti biss li wieħed jirċievi ħsarat attwali u profitti mitlufa). Id-detentur oriġinali tal-awtur jista' jkun min iħaddem l-awtur reali pjuttost milli l-awtur stess jekk ix-xogħol huwa "xogħol għal kiri". Għal darb'oħra, dan il-prinċipju huwa mifruq sewwa; fil-liġi Ingliża il-Copyright Designs and Patents Act tal-1988 tipprovdi illi fejn xogħol li fih jissussisti l-kopirajt huwa magħmul minn impjegat fil-kors ta' dak l-impjeg, il-kopirajt huwa awtomatikament assenjat lil min iħaddem.

Il-kopirajts huma ġeneralment infurzati mill-pussessur fil-qorti tal-liġi ċivili, iżda hemm ukoll l-istatuti ta' ksur kriminali. Sanzjonijiet kriminali huma ġeneralment immirati għall-attività tal-falsifikazzjoni serja, iżda qegħdin isiru aktar komuni bħala kollettivitajiet tal-kopirajts bħal l-RIAA li huma, aktar u aktar, jimmiraw għall-utent li jaqsam ma' oħrajn il-fajls f'Internet tad-dar. S'issa madankollu, dawn il-każijiet ġeneralment kienu solvuti barra mill-qorti, ma' talbiet ta' ħlas ta' diversi eluf ta' dollari akkumpanjati minn xejn aktar milli theddida li jharrek min jaqsam l-fajls ma' oħrjan, li se tkun rovinuża għal ħafna konvenuti fil-prattika, u b'hekk dawn il-każijiet rarament jasslu lejn il-qorti ċivili.

Huwa importanti li wieħed jifhem illi n-nuqqas tas-simbolu tal-kopirajt ma jfissirx li x-xogħol ma jkunx kopert mill-kopirajt. Il-ħidma la darba tkun maħluqa mill-oriġinalità permezz ta' "xogħol mentali" huwa meqjus instantanjament kopirajtjat lil dik il-persuna.

Avviżi tal-Kopirajt

L-użu ta' avviż ta' kopirajt - li jikkonsisti mill-ittra C ġo ċirku (jiġifieri, "©"), l-abbrevjazzjoni "Copr.", jew il-kelma "kopirajt", segwita mis-sena tal-ewwel pubblikazzjoni tax-xogħol u l-isem tal-possessur tal-awtur - kien parti mir-rekwiżiti statutorji preċedenti tal-Istati Uniti. (Innota li l-ittra C ta' ġewwa l-parentesi ("(c)") qatt ma kienet id-desinjatur rikonnoxxut uffiċjalment.) Iżda mill-1976, meta l-Istati Uniti għaddew l-Att tal-kopirajt il-ġdid li segwa l-mudell tal-Konvenzjoni ta' Berna, l-użu tal-avviżi tal-kopirajt sar fakultattiv għar-rivendikazzjoni tal-kopirajt, la darba l-Konvenzjoni ta' Berna tagħmel il-kopirajt awtomatiku. [8] Madankollu, l-avviż ta' kopirajt (bl-użu ta' dawn il-is-sinjali) għandhu konsegwenzi f'termini ta' danni permissibbli f'kawża l-qorti għall-ksur f'xi postijiet.

Il-frazi Id-drittijiet kollha riservati darba kien avviż formali meħtieġ li d-drittijiet mogħtija taħt il-liġi tal-kopirajt eżistenti huma miżmuma mill-possessur tal-kopirajt u li azzjoni legali tista' tittieħed kontra l-ksur tal-kopirajt. Kien ipprovdut bħala riżultat tal-Konvenzjoni ta' Buenos Aires 1910, li kienet meħtieġa xi dikjarazzjoni ta' riżerva ta' drittijiet li jagħtu kopertura inter-

nazzjonali fil-pajjiżi kollha li kienu firmatarji għall-imsemmija konvenzjoni. Filwaqt li huwa komuni li tarah, dan l-avviż issa huwa superfluwu, għaliex kull pajjiż li huwa membru tal-Konvenzjoni ta' Buenos Aires huwa wkoll membru tal-Konvenzjoni ta' Berna, li ssostni li l-kopirajt jkun validu fl-istati firmatarji mingħajr ebda formalità ta' avviż.

Din il-frazi għadha xi kultant tintuża anke fuq xi dokumenti li għalihom l-awtur originali ma jzommx id-drittijiet kollha mogħtija bil-liġi tal-kopirajt, bħal per eżempju xogħolijiet maħruġa taħt liċenzja tal-kopirajt. Hija, madankollu, biss formalità abitwali u aktarx mhix sejjer ikolla konsegwenzi legali.

Id-drittijiet esklussivi tad-detentur tal-kopirajt

Diversi drittijiet esklussivi li tipikament jagħtu lid-detentur tal-kopirajt:

- għall-produzzjoni ta' kopji jew riproduzzjonijiet tax-xogħol u li jbiegħu dawk il-kopji (inklużi, tipikament, il-kopji elettronici)
- għall-importazzjoni jew l-esportazzjoni tax-xogħol
- biex joħolqu xogħlijiet derivattivi (xogħlijiet li jadattaw il-ħidma originali)
- biex iwettqu jew juru l-ħidma pubblikament
- li jbiegħu jew jassenjaw dawn id-drittijiet lill-oħrajn

Il-frazi "dritt esklussiv" jfisser li d-detentur biss tal-kopirajt huwa liberu li jeżerċita d-drittijiet ta' attentur, u oħrajn huma pprojbti lilhom l-użu tax-xogħol mingħajr il-kunsens tad-detentur tal-kopirajt. Il-kopirajt huwa spiss imsejjaħ "dritt negattiv", peress li jservi sabiex jipprojbixxi lill-persuni (eż. qarrejja, lit-tele spettaturi, jew semmiegħa, u primarjament lill-pubblikaturi u dawk li jistgħu jkun publikaturi) milli jagħmlu xi ħaġa, aktar milli jippermettu lill-persuni (eż. awturi) li jagħmlu xi ħaġa. B'dan il-mod huwa simili għad-dritt ta' disinn mhux registrat fil-liġi Ingliża u l-liġi Ewropea. Id-drittijiet tad-detentur tal-kopirajt jippermettu ukoll lil / lilha sabiex ma jużawx jew jisfruttaw il-kopirajt tagħhom għat-tul tiegħu. Dan ifisser li awtur jista' jagħżel li jisfrutta l-kopirajt tiegħu għal parti mid-dewmien u mbagħad mhux għall-bqija, viċi-versa, jew kompletament wiehed jew l-ieħor.

Madankollu hemm kritika li tirrifjuta din l-affermazzjoni li hija bbażzata fuq interpretazzjoni filosofika tal-liġi tal-kopirajt bħala entità, u mhix universalment imħaddna. Hemm ukoll dibattitu dwar jekk il-kopirajt għandu jkun ikkunsidrat bħala dritt ta' proprjetà jew dritt morali. Ħafna jargumentaw li l-kopirajt ma jeżistix biss biex jirrestringi lill-partijiet terzi milli ideat mill-pubblikazzjoni ta' idejat u informazzjoni, u li d-definizzjoni tal-kopirajt bħala purament dritt negattiv huwa inkompatibbli mal-għan ta' politika pubblika li tinkoraġġixxi l-awturi biex joħolqu xogħlijiet ġodda u jarrikkixxu d-dominju pubbliku

Id-dritt li jadattaw xi xogħol ifisser li jittrasformaw il-mod li bih ix-xogħol huwa espress. Eżempji jinkludu l-iżvilupp ta' rexxta ta' fuq il-palk jew film sript minn rumanz; traduzzjoni ta' novella u li tagħmel arrangament ġdid ta' xogħol mużikali.

Użu ġust u ta' trattament ġust

Il-kopirajt ma tipprojbix l-ikkupjar jew repliki. Fl-Istati Uniti, id-duttrina ta' użu ġust, kodifikata bl-Att tal-1976 bħala Att tal-kopirajt 17 USC Sezzjoni 107, tippermetti xi kkupjar u distribuzzjoni mingħajr permess tad-detentur tal-kopirajt jew ħlas lilu. L-istatut ma tiddefinixxi b'mod ċar l-użu ġust, iżda minflok jagħti erba' fatturi mhux esklussivi li jikkunsidraw analiżi ta' użu ġust. Dawn il-fatturi huma:

- l-għan u l-karattru tal-użu tiegħek
- in-natura tax-xogħol bil-kopirajt
- liema ammont u proporzjon tal-ħidma kollha kienet meħuda, u
- l-effett tal-użu fuq is-suq potenzjali għal valur tax-xogħol bil-kopirajt.

Fir-Renju Unit u ħafna pajjiżi tal-Commonwealth oħra, kuncett simili ta' kummerċ ġust għe stabbilit mill-qradi jew permezz ta' leġislazzjoni. Il-kuncett xi kultant mhux definit sew, madankollu fil-Kanada, l-ikkupjar privat għall-użu personali għe espressament permess bil-ligi sa mill-1999. Fl-Awstralja, l-eċċezzjonijiet ta' trattament ġust skond l-Att tal-Kopirajt 1968 (Cth) huma sett limitat ta' ċirkostanzi li taħthom xogħlijiet bil-kopirajt jistgħu jkunu le-galment ikkupjati jew adattati mingħajr il-kunsens tad-detentur tal-kopirajt. L-użu ta' tratta-ment ġust jikkonsisti f'riċerka u studju; analiżi u kritika; Rapport ta' aħbarijiet u l-għoti ta' parir professjonali (jigifieri l-pariri legali). Taħt il-ligi Awstraljana attwali għadu ksur tal-kopi-rajt li tikkopja, tirriproduċi jew taddatta materjal bil-kopirajt għall-użu personali jew privat mingħajr il-permess mid-detentur tal-kopirajt. Eżenzjonijiet tekniċi oħrajn minn ksur jistgħu japplikaw wkoll, bħall-riproduzzjoni temporanja ta' xogħol b'forma li tinqara go magna (eż., f'sistema ta' ħażna tat-teknoloġija tal-informazzjoni).

Fl-Istati Uniti l-AHRA (Audio Home Recording Act Codified fis-Sezzjoni 10, 1992) tipprojbixxi l-azzjoni kontra l-konsumaturi li jagħmlu reġistrazzjonijiet ta' mużika mhux kummerċjali, bħala radd għar-royalties kemm fuq il-midja u apparati flimkien ma' mekkaniżmi obbliga-torji ta' kopja-kontroll fuq reġistraturi.

Taqsimha 1008. Projbizzjoni fuq ċerti azzjonijiet ta'ksur

L-ebda azzjoni ma' tista' tingħieb taħt dan it-titolu li tallega ksur ta' kopirajt bbażat fuq il-manifattura, importazzjoni, jew distribuzzjoni ta' apparat ta' reġistrazzjoni awdjo diġitali, mezz diġitali ta' reġistrazzjoni awdjo, apparat ta' reġistrazzjoni analoga, jew mezz ta' reġistrazzjoni analoga, jew ibbażat fuq l-użu mhux kummerċjali minn konsumatur ta' tali apparat jew mezz biex isiru reġistrazzjonijiet mużikali diġitali jew reġistrazzjonijiet mużikali analogi.

Aktar tard atti emendaw il-ligi tal-kopirajt tal-US għalhekk jeħtieġ li għal ċerti skopijiet li tagħmel 10 kopji jew iktar huwa jiftiehem li jkun kummerċjali, iżda m'hemm l-ebda regola ġenerali li tippermetti l-ikkupjar. Tabilhaqq li tagħmel kopja kompleta ta' xogħol, jew f'ħafna każijiet l-użu ta' porzjon ta' dan, għal finijiet kummerċjali ma jigiex ikkunsidrat użu ġust. L'Att tal-Kopirajt tal-Millennju Diġitali jipprojbixxi l-manifattura, l-importazzjoni, jew d-distribuzzjo-ni ta' apparat li l-użu intenzjonat tiegħu, jew l-użu kummerċjali sinifikanti tiegħu biss, huwa li jibbajpassja l-aċċess jew kopja ta' kontroll stabbilit mill-awtur. Qorti ta' Appell ddeċidiet li użu ġust ma jkunx difiża biex issir din id-distribuzzjoni.

Huwa assolutament essenzjali li wieħed jiftakar li s-sistemi tal-kopirajt jistgħu jkunu u huma differenti bejn il-pajjiżi, anke meta żewġ pajjiżi jaderixxu mal-istess Konvenzjoni tal-kopirajt. Ikun perikoluż li wieħed jassumi li attività permessa mill-ligijiet ta' pajjiż hija neċessarjament permessa x'imkien ieħor.

Aqra dwar il-koprajts ġol-UE: http://en.wikipedia.org/wiki/EU_Copyright_directive

L-ikkupjar u r-registrazzjoni ta' awdjo

Ħafna sound cards għandhom fuq wara tal-kompjuter erba 1 / 8 " jacks- żewġ outputs u żewġ inputs. Wieħed mill-inputs se jkun mmarkat b'ħala l-input tal-mikrofonu bil-kelma "Mic" jew permezz ta' ikona ta' mikrofonu. Tużax dak!

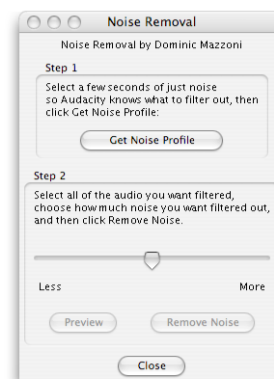
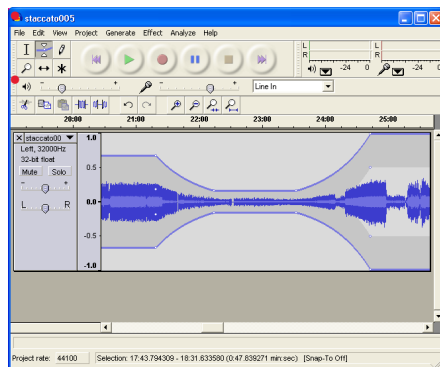
Minflok, sib il-Line input. Iċċekkja l-immarkar fuq il-wara tas-sound card tiegħek biex tid-determina liema waħda hija - hemm normalment jew simboli jew tikketti bit-test hemm wara biex jgħinuk. Jekk it-tikketti ma jkunux ċari, irreferixxi għall-manwal tiegħek. Kun żgur li l-plagg li se tuża u li se jidhol fis-sound card tiegħek huwa konnettur stereo 1 / 8 " .

Il-pass li jmiss huwa li tibda s-softer tar-registrazzjoni/ editjar /. It-timijiet POOLS jistgħu jir-rakkomandaw Audacity: Audacity huwa b'xejn, open source softwer għar-registrazzjoni u l-editar tal-ħsejjes. Huwa disponibbli għal Mac OS X, Microsoft Windows, Linux, u sistemi operattivi oħra.

Biex tniżżel is-softwer mur <http://audacity.sourceforge.net/>

Is-softwer Audacity jippermettilek li

- Tirreġistra awdjo live.
- Tikkonverti-tejps u diski fir-registrazzjonijiet diġitali jew CDs.
- Teditja l-Ogg Vorbis, MP3, u sound files WAV.
- Taqta' tikkopja, għaqqad flimkien, u ħallat ħsejjes flimkien.
- Biddel il-veloċità jew il-grad ta' registrazzjoni.
- u ħafna aktar

Wara li tirrekordja huwa possibbli dbiddel biex ittejjeb ir-riżultati permezz ta' eż filtru tal-ħoss

Il-fajls li jirriżultaw jistgħu mbagħad jiġu miktuba lill-formati differenti ta' fajls eż. mp3 fajls li jistgħu jitqassmu fuq l-internet u podcast.

L-aħjar hu li l'Audacity għandha dokumentazzjoni eċċellenti u tutorials ta' pass pass, jekk jogħġbok mur <http://audacity.sourceforge.net/help/tutorials>

Kif tikkopja VHS għal DVD

Il-mod sempliċi huwa l-użu ta' rekorder stand DVD waħdu u imbagħad tikkonnettja plejer VHS għal dak ir-rekorder.

Jekk ir-riżultat mhuwiex aċċettabbli minħabba l-ħoss jew tejs ta' kwalità ħażina allura r-riżultat jista' jkun imsahħaħ bi stabbilizzatur tal-vidjo, apparat li f'xi każi wkoll jagħmilha possibbli li tikkupja tejs kummerċjali protetti mill-ikkupjar, iżda f'ħafna pajjiżi proċedura bħal din hija illegali.

Stabilizzatur tal-vidjo

L-Ikkupjar tal-VHS u reġistrazzjonijiet oħrajn ta' vidjo ma' kompjuter

Li tikkopja minn vidjo plejer (u xi kameras aktar qodma) huwa meħtieġ li tixtri xi hardwer. Soluzzjoni rakkomandabbli hija li tixtri Plector "Digital Video Converter" l-apparat żgħir jiġi komplet mas-sofwer meħtieġ għar-reġistrazzjoni u l-ikkupjar. Huwa mwaħħal ma' kompjuter permezz tal-USB port.

Id-"Digital Video Converter" huwa konness mal-kompjuter permezz ta' kejbil USB

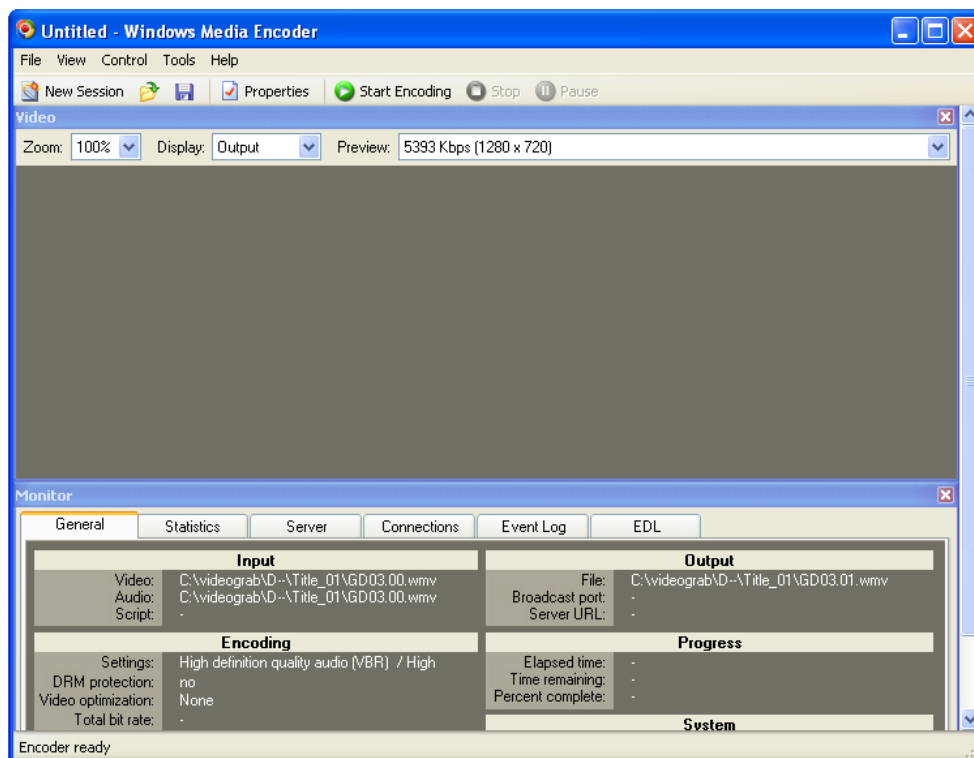
Il-Plexor CornvertX "Digital Video Converter" għandu input awdjo, vidjo u wkoll S-vidjo

VHS għall-fajls adatti għall-websajts eż. wmv fajls

L-ewwel pass huwa li tpoġġi l-vidjo fil-kompjuter, jekk jogħġbok aqra "l-ikkupjar tal-VHS u reġistrazzjonijiet oħrajn vidjo għall-kompjuter" meta l-vidjo ikun ġewwa hemm diversi modi ta' konverżjoni go web ibbażata fuq format bħal. Wmv Ħafna mill-mezzi (eż. Il-CornvertX Plextor -"Digital Video konvertitur") li jistgħu jiġu mixtrija kompluti ma' softwer li huwa meħtieġ sabiex tissejvja bħala. fajls wmv.

Għażla oħra hija l-Microsoft Windows Media Encoder b'xejn li jista' jirrekordja, ixandar avvenimenti diretti, u jikkonverti vidjo fajls. Biex tniżżel u taqra aktar dwar is-softwer mur:

http://www.microsoft.com/expression/products/EncoderStandard_Overview.aspx

Microsoft Media Encoder

Tagħlim tal-Lingwi Barranin lill Studenti b'Diżabilità tas-Smigh

Tagħlim dwar studenti torox u studenti indebolimenti mis-smigh:

SIGNALL huwa proġett ta' kompetenza lingwistika transnazzjonali u ta' taħriġ li jimmira li tiżdied il-kuxjenza ta' kultura tat-torox u tal-lingwi bis-sinjali fost organizzazzjonijiet, min iħaddem u n-nies li jsimghu. Hija timmira li tkun ikkultivata l-bidla fl-imġieba u l-impenn mill-organizzazzjonijiet, korpi ta' min iħaddem, stabbilimenti edukattivi, awtoritajiet pubbliċi u s-soċjetà kollha kemm hi fil-mod kif in-nies li huma torox huma meqjusa u ttrattati.

Il-pajjiżi parteċipanti jinkludu r-Repubblika Ċeka, il-Finlandja, l-Irlanda, Spanja u r-Renju Unit.

Il-pakkett SIGNALL ta' kuxjenza u għarfien ser jimmira li jipprovdi mekkaniżmu li jixhed bidla fil-mod kif is-soċjetà b'mod ġenerali se ġgħib ruħa lejn nies Torox - mhux billi jkunu tolleranti bħal kif fil-passat, iżda permezz ta' integrazzjoni soċjali, aċċess u fehim.

Il-prodotti jinkludu ktieb, dokumentarju DVD, CD-ROM u websajt.

Għal aktar informazzjoni jekk jogħġbok żur www.signallprojemct.com

Il-lingwa tas-sinjali mhix internazzjonali. Per eżempju, il-lingwa tas-sinjali għal Spanja se tkun differenti minn dik għall-Costa Rica anki jekk il-lingwa mitkellma hija l-istess. Għalhekk in-nies torox li huma internazzjonalment mobbli jhossuom inkoraġġati sabiex jitgħallmu il-qari tax-xoffa u possibilmment anki jikkellmu lingwa barranija.

Difatti in-nies torox jkollhom jiddeċiedu dwar l-għanijiet tagħhom għal klassi ta' lingwa barranija: eż jitgħallmu kif jippronunzjaw, jikkellmu/jaqraw jaqraw/jiktbu. Barra minn hekk huma għandhom jiddiskutu mal-għalliema tagħhom kif jipplanaw li jiddeklamaw il-lezzjonijiet: eż bl-użu tal-vuċi, jispellaw kollox bis-swaba, l-ispelling bis-sinjali/swaba imħallta, diskors cued⁷.

Madankollu, indipendentament minn kemm studenti torox jixtiequ jidhlu fil-fond f'lingwa barranija, materjali awdjo-viżwali huma utli u ma jimpurtax jekk l-għan tat-tagħlim tal-lingwi barranin huwa sempliciment wieħed li jidher jew anke ukoll wieħed produttiv.

Għajnuniet għat-tagħlim ta' studenti torox permezz ta' Materjali Awdjo-Viżwali

- Hu vantaġġ minn varjetà ta' strumenti ta' assistenza għas-smigh (eż. amplifikaturi) biex tara it-televiżjoni barranin jew films bil-lingwa barranija.
- Uża aktar attivitajiet ta' qari / kitba bħal per eżempju attivitajiet ta' audjocassettes traskritti jew softwer għat-tagħlim tal-lingwa assistita bil-kompjuter.
- Uża vidjo klips jew films li għandhom sottotitoli fil-lingwa barranija kull meta jkun possibbli

⁷C7 diskors Cued = rappreżentazzjoni viżiva ta' hsejjes

It-Sottotitular ta' Materjal awdjo-viżwali

Id-deċiżjoni tas-sottotitular ta' Materjali awdjo-viżivi tat-tagħlim tat-lingwa jimplika deċiżjonijiet oħra, per eżempju:

- Ghandek toffri traskrizzjonijiet sħaħ tat-test mitkellem f'lingwa barranija jew sempliċement il-gist ta' dan?
- Ghandek toffri traskrizzjonijiet tal-lingwi barranin bit-traduzzjoni jew mingħajrha fil-lingwa nativa tal-istudent?
- Ghandek tikkoreġi id-difetti fil-kliem oriġinali meta tissottotitola jew tibqa' mal-verżjonni oriġinali (anke lingwistikament difettuża)?

Riċerka:

- Kompetenza lingwistika transnazzjonali u proġett ta' taħriġ li jimmira li tiżdied il-kuxjenza ta' kultura tat-torox u tal-lingwa tas-sinjali fost organizzazzjonijiet, min iħaddem u n-nies li jisimghu. <http://www.signallproject.com>
- Sottotitular edukattiv għat-tfal torox

Damper, RI, Baker, RG, Lambourne, AD, Downton, AC, King, RW u Newell, AF (1984) Sottotitular Edukattivi għat-tfal torox. Fil-Proċeduri tal-Proċeduri tat-tieni Konferenza Internazzjonali fuq ir- Rijabilitazzjoni tal-Inġinerija pp. 304-305.

- Tagħlim Ingliż għall-istudenti torox fiċ-Ċina <http://www.eslcafe.com/forums/teacher/viewtopic.php?t=1056>
- Holqien ta' Kors tal-Ingliż Online għat-torox minn Elina McCambridge emccambr@sun3.oulu.fi l-ewwel riżultati mistennija li jiġu ppubblikati onlajn fir-Rebbiegħa 2007
- Lista ta' links Ingliżi fuq forums u istituzzjonijiet ta' riċerka li jaqdu l-ħtiġijiet ta' nies torox <http://www.deafblind.com/deafness.html>

Studenti neqsin mid-dawl u l-aċċessibbiltà ta' materjali

Meta jiġu żviluppanti materjali awdjoviżi li jistgħu jintużaw mill-istudenti neqsin mid-dawl, huwa meħtieġ li jirrevedu eż. il-materjali vidjo u jinkludu bil-vuċi ma' informazzjoni addizzjonali eż ir-raġel ħalla l-kamra + deskrizzjonijiet ġenerali

L-artikolu hawn taħt huwa bbażat prinċipalment fuq l-Artikoli minn Wikipedia, l-enċiklopedija ħielsa.

L-aċċessibilità għall-Web tirreferi għall-prattika ta' kif isiru paġni tal-Web aċċessibbli għal persuni li jużaw firxa wiesgħa ta' softwer ta' aġenti utenti u apparati, mhux biss browsers standard Web. Dan huwa importanti speċjalment għall-persuni b'diżabilità bħal per eżempju l-indeboliment tal-vista. Sabiex isir aċċess għall-Web, xi utenti jeħtieġu softwer speċjali jew apparati barra minn web standard browser, jew web browsers iddisinjati apposta. Id-disinn għall-aċċessibilità huwa sub-kategorija ta' disinn tajjeb għall-użu.

L-aċċessibilità hija l-prattika ta' kif isiru paġni tal-web aktar faċli biex wieħed jużahom u jaqrrhom. Huwa intiz li jassisti dawk b'diżabbiltajiet, iżda jista' jkun utli lill-qarrejja kollha. Artikoli li jaderixxu mal-linji gwida li ġejjin huma aktar faċli biex jinqraw u jiġu editjati minn dawk il-wikipedians.

Benefiċċji tal-aċċessibilità tal-Web

Id-Disinjar ta' websajts b'aċċessibilità fil-ħsieb jista' ta' sikwit ittejjeb l-użu għall-utenti kollha. Disinn tajjeb jista' wkoll jagħti aċċess eħfef għall-programmi ta' softwer awtomatizzati biex taqra l-kontenut tal-websajt, bħal magni tat-tiftix.

Aspett importanti tal-aċċessibilità huwa li jippermetti lin-nies aċċess għall-kontenut fil-mod preferut tagħhom. Dan jista' wkoll jibbenefika l-utenti kollha u mhux biss dawk b'diżabbiltajiet: per eżempju, xi utenti jistgħu jixtiequ li jaġġustaw daqsijiet tat-test minħabba li huma jużaw display żgħir ħafna fuq telefon ċellulari, jew jista' jkollhom bżonn li jużaw keystrokes biex jikkontrollaw il-Kompjuter tagħhom minħabba li ma' għandhomx maws jew jippreferu li ma jużawx wieħed. Il-magni tat-tfittex ġeneralment ma' jistgħux jagħmlu ħafna użu ta' grafika.

Per eżempju, hyperlinks li jistgħu biss ikunu segwiti billi tiklikkja fuqhom bil-maws huma impossibbli li jintużaw minn dawk li jistgħu jużaw biss tastiera jew skrin qarrej biex jinteraġixxu mal-kompjuter tagħhom. Informazzjoni pprovduta biss b'format awdjo ma tistax tkun aċċessata minn nies li huma torox, u jekk ipprovduta biss b'format ta' informazzjoni grafika hija invizibbli lin-nies li huma għomja.

L-idisinjar ta' siti skond il-prinċipji ta' aċċessibilità mal-Web huwa meħtieġ sabiex jippermetti l-aċċess għall-utenti kollha.

Sett ta' linji gwida u żewġ portali web aċċessibbli maħsuba għal persuni li qed jiżviluppaw il-ħiliet tal-qari huma peepo.com u peepo.co.uk bi grafika mtejbja, kontrolli ta' stil uniku u l-interattività mtejbja (tirrikjedi browser appoġġjat minn SVG).

Mezzi ta' agent Utent

Hafna nies ikollhom aċċess għall-Web bl-użu ta' Web browser fuq kompjuter. Modi oħra ta' aċċess għall-Web jinkludu Personal Digital Assistant (PDA) jew il-mowbajl. Magni tat-tfittex b'aċċess għall-kontenut Web permezz ta' spider web huma wkoll komuni.

Hemm disponibbli firxa wiesgħa ta' tekniki u teknoloġiji sabiex jiffaċilitaw l-aċċess għall-web għal persuni b'diżabilità, jew għall-utenti b'mod ġenerali. Dawn jistgħu jinqasmu f'żewġ (mhux esklussivi) klassijiet: jippermettu teknoloġiji li jaħarbu minn diżabbiltà ewlenija bħal l-ghama, u teknoloġiji ta' għajjnuna għad-diżabbiltajiet inqas serji.

Teknoloġiji ta' Abilitazzjoni jinkludu:

- browsers bid-diskors jew il-lehen biex taqra l-kontenut testwali b'lehen għoli.
- softwer ta' rikonoxximent tad-diskors li jista' jaċċetta kmandi mitkellma għall-kompjuter, jew idawwar dettatura f'test grammatikalment korrett.
- Il-terminali Braille, li jikkonsisti f'display Braille Refreshable li tirrendi test bħal karattri bil-Braille (normalment permezz ta' zieda ta' pegs permezz ta' toqob fuq wiċċ ċatt) u tastiera Braille (jew tip konvenzjonali "QWERTY" jew waħda maħsuba għas-sistema bil-Braille

Teknoloġiji ta' assistenza

Minbarra l-kontenut ddedikat għal Web tal-utenti agenti, firxa wiesgħa ta' teknoloġiji ta' assistenza hija disponibbli biex tgħin lin-nies għall-aċċessibilità tal-kompjuter. Dawn it-teknoloġiji jistgħu jgħinu għall-aċċess tal-kontenut tal-Web għall-persuni b'diżabilità. Eżempji jinkludu:

Softwer għar-rikonoxximent tad-diskors, li jista' jkun utli għal dawk li għandhom diffikultà bl-użu tal-maws jew tastiera.

Softwer tal-manjifikazzjoni tal-iscreen, li jwessa' dak li huwa muri fuq il-monitor tal-kompjuter, li jagħmilha aktar faċli biex tinqara għall-utenti b'impediment tal-viżjoni.

Keyboard overlays li jistgħu jagħmlu t-tajping eħfef u aktar preċiż għal dawk li għandhom diffikultajiet ta' kontroll tal-moviment.

Softwer għall-qarrej tal-iscriin, li jista' jinqara, bl-użu tad-diskors sintetizzat, jew elementi magħżula ta' dak li qed jiġi muri fuq il-monitor (ta' għajjnuna għall-utenti b'diffikultajiet fil-qari jew fit-tagħlim), jew li jistgħu jaqraw dak kollu li qed jiġri fuq il-PC (użat minn utenti għomja u dawk b'diffikultà fil-vista). Softwer tat-traduzzjoni biex jippermetti l-qari ta' web-sajts fil-lingwi barranin speċjalment għal dawk li kienu ġew dijanjostikati li għandhom diżabbiltà għat-tagħlim.

Pariri ġenerali u linji ta' gwida għall-ħolqien ta' paġna tal-web aċċessibbli

(Sors Wikipedija linji gwida għall-aċċessibbiltà <http://en.wikipedia.org/wiki/>

Wikipedia:Accessibility)

L-istruttura tal-artikolu

Evita l-ifflojtjar tat-tabella tal-kontenuti jekk possibbli, peress li jikser il-ħarsa standard ta' paġni. Jekk għandek tuża TOC flowtjata, poġġiha taht it-taqsimha gwida għall-konsistenza. L-utenti tal-qarrejja tal-iskrin jistennu li t-tabella tal-kontenut issegwi t-test introduttorju; huma jtilfu wkoll kull test imqiegħed bejn il-TOC u l-ewwel intestatura.

L-intestaturi għandhom ikunu deskrittivi u f'ordni konsistenti (Ara wkoll - Referenzi - Aktar qari - Links esterni). Evita li tuża l-intestatura tat-titoli bl-istess isem bħala wieħed mill-isemijiet forma fuq il-paġna, bħal "Search" jew "go".

Links ta' diżambigwazzjoni għandhom jkunu l-ewwel elementi tal-paġna, qabel kull immaġini jew infobox. Test browser biss jew qarrej tal-iskrin jippreżenta s-sekwenzjalita' tal-paġna, inkella l-dablink ser jinqara bejn l-immaġni u t-taqsimha gwida

Test

Waqt l-editjar, tkisser qatt linja sakemm ma jkunx assolutament meħtieġ, bħala l-eħfef mod biex teditja b-iskrin tal-qarrej huwa li tinnaviga linja b'linja.

Żbalji tal-ortografija u grammatika jistgħu b'mod drammatiku jaffettwaw l-ħoss tat-test ("initiative" minflok "initiative"), li jista' jagħmel it-test aktar diffiċli biex jinqara. Ipprovdi traskrizzjoni għal kull test f'sistema miktuba mhix Latina. Il-qarrejja tal-iskrin mingħajr l-appoġġ Unicode ser jaqraw karattru barra l-Latin-1 bħala mistoqsija, u anki fl-aħħar verżjoni ta' JAWS, il-qarrej tal-iskrin l-aktar popolari, il-karattri Unicode huma ferm diffiċli biex jinqraw.

Tużax tekniki li jeħtieġu azzjoni fiżika biex jipprovdu informazzjoni, bħal Tooltips jew test ta' "hover" oħra.

Links

M'għandekx toverlinkja. Qarrejja tal-iskrin poġġu kull link fuq il-linja tagħha stess.

Oħolqu deskrizzjonijiet tajba tal-links, speċjalment għall-links esterni. (Evita "ikklikkja hawn!" Jew "dan" it-tipi ta' links) Evitaw li tpogġu l-links fl'intestaturi tat-taqsimha, sakemm it-test tal-link huwa l-uniku test fit-titlu. Il-qarrejja tal-iscreen se jieqfu il-qari tat-titlu tal-intestatura meta jiltaqghu ma' link, u jekk il-link hija l-ewwel parti tat-titlu tal-intestatura, huma jaqraw biss it-test tal-link. Per eżempju, it-titlu tal-intestatura ta' "Il-Simpsons" ser jinqara bħala "L-", u titlu tal-intestatura ta' "hackers fil-kultura popolari" ser jinqara bħala "hackers". Użaw kodiċi mill-inqas kemm jista' jkun possibbli, sabiex it-test fil-window tal-editjar ikun aktar faċli biex jinqara (per eżempju: tużax | [[arlogg/arlogg]] meta [[arlogg]]i se taħdem).

Kulur

Assigura li l-kulur mhuwiex l-uniku mod użat biex iwassal informazzjoni importanti. Speċjalment, tużax test ikkullurit jekk l-istatus tiegħu mhuwiex indikat ukoll bl-użu ta' metodu ieħor bħal enfasi korsiva jew tikketti tan-noti tal-qiegħ il-paġna. Inkella l-utenti għomja jew qarrejja li jaċċessaw il-Wikipedija permezz ta' apparat bla skrin tal-kulur mhux se jirċievu dik l-informazzjoni. Hawn qarrejja tal-Wikipedija jistgħu jkunu parzjalment jew kompleta-

ment ghomja għall-kulur. Assigura li l-kombinazzjonijiet tal-kulur użati fil-Wikipedija (info-boxes, navigational boxes, grafiċi, eċċ) għandhom kuntrast xieraq. Uża ġeneratur ta' skema ta' kulur biex tagħżel il-kuluri, u l-links għas-simulazzjoni ta' viżjoni colorblind (colorfilter.wickline.org jew vischeck.com) biex tiċċekkja r-riżultat. Il-paġni web jistgħu jiġu kkontrollati fuq l-internet mill-iżviluppaturi ma AccessColor, li janalizzaw is-sors tal-HTML għal paġna web u l-Cascading Style Sheets assoċjati, u mbagħad jikkalkula l-kuntrast tal-kulur u l-luminożità tal-kulur bejn it-test u l-kuluri fl-isfond jikkonformaw WCAG 1.0 Kuntrast ta' kulur xieraq għall-persuni li għandhom diżabbiltajiet tal-viżjoni, inklużi dawk ghomja gall-kulur, jistgħu jiġu ttestjati bil-Analyser tal-kuntrast tal-kulur li juża d-draft algorithms mill-W3C

Tabelli

Il-qarrejja tal-iscrijn u links oħra tal-web browsing jagħmlu użu ta' tags speċifiċi ta' tabelli biex jgħinu lill-utenti jinnavigaw d-data li tinsab fi hndanhom.

Caption (|+)

Caption hija titlu ta' tabella, li tiddeskrivi n-natura tagħha

Sommarju (sommarju = "...")

Is-sommarju jista' jipprovdi deskrizzjoni itwal tal-għan tat-tabella u l-istruttura għall-browsers mhux viżwali.

Ringiela & kolonna headers (!)

Bħall-caption, dawn jgħinu jipprezentaw l-informazzjoni fi struttura loġika għall-viżitaturi. Huma jistgħu jkollhom l-headers li jinqraw l-ewwel, u mbagħad jinnavigaw d-data relatata. Il-browsers tal-lehen jistgħu jaqraw b'lehen għoli tabella tad-data fl-ordni li ġej:

Caption: [test caption]

Fil-qosor: [test fil-qosor]

[column header 1]: [row header 1], [column header 2]: [cell1,2], [[column header 3]: [cell 1,3]

[[column header 1]: [row header 2], [[column header 2]: [cell 2,2], [[column header 3]: [cell 2,3]

Tabelli layout

Xi navigazzjoni, serje, u l-info boxes huma magħmula bl-użu tat-tabelli. Evita li tuża t-tabelli għal finijiet tal-layout biss. L-aħjar għażla hija li juża HTML's <div> blokki u l-attributi tal-istil għaliex jipprovdu aktar flessibbiltà.

Għal layouts sempliċi t-tabelli jistgħu jkunu għażla. Speċjalment jekk il-punt tat-tabella huwa biss li tikseb effett galleġġanti, imbagħad align="left" eċċ se taħdem ma' xi browsers li ma' jappoġġawx ic-CSS fil-livelli kollha. Din hija fil-fatt approssimazzjoni verbosa ta <div> plus CSS, u mhux id-dnub tad-disinn magħruf bħala (nested) "table layout".

Madankollu, sabiex jiġu evitati ostakli ta' aċċessibbiltà, meta tuża t-tabelli għal skopijiet tal-layout tużax kwalunkwe caption, row, jew column headers, kif wkoll l-ebda attribut sommarju. Dawn l-elementi strutturali tat-tabelli għandhom jintużaw biss għat-tabelli tad-data. Tużax l-elementi strutturali għall-għanijiet ta' prezentazzjoni, uża l-istyle sheets.

Immaġini

L-immaġini għandhom jinkludu caption, kemm jekk tintuża il-mibnija immaġni tas-sintassi jew linja sekondarja ta' test. Il-caption għandha tiddeskrivi b'mod konċiż kwalunkwe in-

formazzjoni li tinsab fl-immaġini. Fejn hu possibbli, kull ċart jew dijagrammi għandu jkoll-hom t-test ekwivalenti, jew għandu jkun deskritt tajjeb sabiex l-utenti li ma jistgħux jaraw ix-xbieha jistgħu jiksbu xi fehim tal-kunċett. Deskrizzjonijiet dettaljati tal-immaġni, fejn mhux xieraqa għall-artiklu, għandhom jitqiegħdu fuq il-paġna tad-deskrizzjoni tal-immaġni, ma' nota li tgħid li l-attivazzjoni tal-link tal-immaġni se twassal għal deskrizzjoni aktar dettaljata.

Stil u Markup

Evita l-inline CSS style = attributes fejn klassi komuni simili hija disponibbli, eż klassi = "wikitable".

Evita l-CSS inline jekk legacy markup sempliċi għandha l-istess effett għal aktar browsers, per eżempju align = "right".

Ittestja l-effetti inline CSS ma CSS diżabilitati. L-inline CSS mhix sostnuta minn diversi browsers, midja, u verżjonijiet ta' XHTML.

Tużax tags <font> jew CSS inline biex tilgħab bid-daqsjiet tat-tipa. Jekk verament meħtieġ uża <small> jew <big> appoġġjati wkoll mill-Lynx sa ċertu punt (anki nested).

Tużax tags <font> biex timmanipula kuluri fil-parti ta' quddiem, ħlief jekk inti tuża wkoll il-legacy bgcolor = markup biex tistabilixxi l-kulur fl-isfond. Aħjar tuża tags sempliċi bi stil loġiku bħal <em>, <code>, jew <strong> għal differenzi semantiċi

L-Inline CSS huwa ideali għal skopijiet dekorattivi inklużi żi kuluri dekorattivi, iżda mbagħad tħallatx CSS ma' legacy markup: Il-browsers il-qodma jirrispettaw il-legacy markup u jinjoraw l-CSS.

Li tikkombina t-tags bi stil loġiku bil-kuluri CSS hija idea tajba (naturalment jiddependi fuq il-kuluri għall-browsers li jappoġġaw l-CSS). Tużax il-physical style tags <u>, <i>, jew <b>, aħjar tuża Wiki markup "<or>", jew il-logical style tags. Fuq kollox uża s-sens komun, deprecated <u> tista' jkun perfettament okay jekk hija użata biex tindika xi ħaġa simili bħal unclickable link.

Verifiki ta' aċċessibbiltà għal Website

Numru dejjem jikber ta' organizzazzjonijiet, kumpaniji u konsulenti joffru websajts għall-aċċessibbiltà ta' verifiki. Dawn il-verifiki, tip ta' sistema tal-ittestjar jidentifikaw il-problemi li jeżistu fi f'dan l-aċċessibilità ta' websajt, u jipprovdu pariri u gwida dwar il-passi li jridu jittieħdu biex tikkoreġi dawn il-problemi. Firxa ta' metodi huma użati għall-verifika ta' websajts għall-aċċessibilità: Ghodda awtomatizzati huma disponibbli li jistgħu jidentifikaw xi wħud mill-problemi li huma preżenti. Revizuri ta' tekniki esperti, infurmati tajjeb fit-teknoloġiji ta' disinn tal-web u aċċessibilità, jistgħu jirrevedu għażla rappreżentattiva ta' paġni u jipprovdu feedback dettaljat u pariri bbażati fuq is-sejbiet tagħhom. L-ittestjar tal-utenti, normalment issorveljat minn esperti tekniki, jinvolvi il-preparazzjoni ta' kompiti għal utenti ordinarji biex dawn iwettquhom fuq il-websajt, u jirrevedu l-problemi li dawn l-utenti jiltaqgħu magħhom waqt li huma jippruvaw iwettqu l-kompiti.

Kull wieħed minn dawn il-metodi għandu s-saħħiet u d-dgħjufijiet: Ghodda awtomatizzati jistgħu jipproċessaw ħafna paġni f'ħin relattivament qasir, iżda jistgħu biss jidentifikaw xi wħud mill-problemi ta' aċċessibilità li jistgħu jkun preżenti fil-websajt. Revizjoni ta' esperti tekniki se tidentifika bosta mill-problemi li jeżistu, iżda l-proċess jieħu il-ħin, u bosta websajts huma kbar wisq biex jagħmluha possibbli għall-persuna biex tirrevedi kull paġna. L-ittestjar tal-utent tikkombina elementi ta' użu u l-ittestjar ta' aċċessibilità, u huwa ta' siwi għall-identifikazzjoni ta' problemi li nkella jistgħu jiġu injorati, imma jeħtieġ li jintuża b'mod

infurmat tajjeb biex jiġi evitat ir-riskju li jiġu bbażati d-deċiżjonijiet tad-disinn fuq il-preferenzi tal-utent. Idealment, kombinazzjoni ta' metodi għandha tintuża biex tiġi evalwata l-aċċessibbiltà ta' websajt.

Standards u linji gwida

Il-paġna prinċipali għal W3C's Web Accessibility Initiative (WAI)

http://www.w3.org/WAI/WCAG_Overview

http://www.microsoft.com/expression/products/EncoderStandard_Overview.aspx

The W3C's WAI Web Content Accessibility Guidelines 1.0,

<http://www.w3.org/TR/1999/WAI-WEBCONTENT-19990505/>

Riżorsi għall-utenti

Fondazzjoni Amerikana għall-Għomja - Aċċessibbiltà għal-Web:

<http://www.afb.org/Section.asp?SectionID=57&TopicID=167>

L-Istitut Rejali Nazzjonali tal-Għomja: Teknoloġija: http://www.rnib.org.uk/xpedio/groups/public/documents/code/public_rnib001974.hcsp

Il-web tiegħi My Way mill-BBC: <http://www.bbc.co.uk/accessibility/>

Riżorsi għall-disinjaturi

Aċċessibilità 101 - UK Aċċessibbiltà tal-Web FAQ:

<http://www.accessibility101.org.uk/web-accessibility-facts.htm>

Aċċessibilità ta' Parir mill-Librerija Nazzjonali għall-Għomja (NLB):

http://www.nlb-online.org/mod.php?mod=userpage&menu=61&page_id=371 # kontenut

Aċċessibbiltà ta' Referenza għal Web Design - Referenza onlajn kbira dedikata għal disinn mill-web u żvilupp

<http://www.d.umn.edu/itss/support/Training/Online/webdesign/accessibility.html>

Awtorità Nazzjonali tad-Dizabilità (Irlanda) - Aċċessibilità ICT

<http://www.nda.ie/cntmgmtnew.nsf/0/34774EDB9EDC2A1E80256F8600431030?OpenDocument>

Ċentru ta' Aċċess għal Web FNIB

http://www.rnib.org.uk/xpedio/groups/public/documents/code/public_rnib008789.hcsp

Għaliex W3C Compliant? L-Importanza ta' Kodiċijiet ta' Web Validu minn Mihaela Lica

<http://www.pamil-visions.com/W3C-compliance.php>

Metodoloġija għal Evalwazzjoni Unifikata Tal-Web

<http://www.wabcluster.org/uwem1/>

Staqsijiet: Integrazzjoni ta' Aċċessibilità Matul id-Disinn minn Shawn Lawton Henry

<http://www.uiaccess.com/accessucd/overview.html>

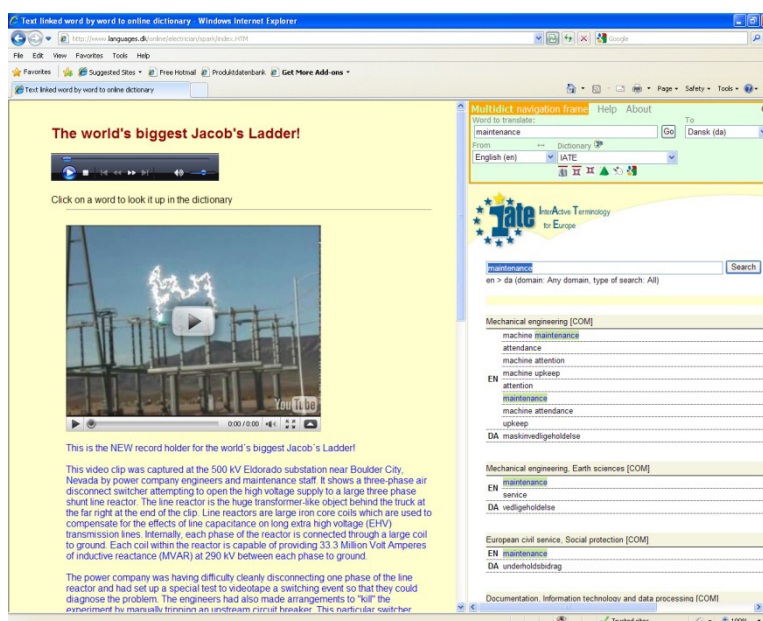
Taqsim 508 Korsijiet ta' Taħriġ (b'xejn!)

<http://www.section508.gov/index.cfm?FuseAction=Content&ID=5>

Kif tagħmel l-eżercizzji CALL tiegħek stess

It-TextBlender

Mod faċli ta' kif issir webpejġ b'servizzi vidjo, grafika, u testi fejn l-kliem kollu huwa marbut ma' dizżjunarji onlajn huwa l-użu tat-TextBlender, li ġie pprezentat mill-proġett Pools-T (2008-2010). It-TextBlender jista' jitnizzel minn www.languages.dk/tools. Is-software huwa b'xejn (Copyleft) u mill-websajt inti tista' tara pass wara pass vidjos ta' istruzzjoni dwar kif tipprepara webpejġ u tagħmilha onlajn bl-użu ta' software / web servizz li jissejjaħ Dropbox. Dropbox jista' jitnizzel minn www.dropbox.com u jagħti l-utent żewġ gigabajt ta' spazju web b'xejn, biżżejjed għal mijiet ta' unitajiet ta' CALL units prodotti mat-TextBlender

Frug tipiku mit-TextBlender. Il-webpejġ hija lejn ix-Xellug, il-l-look-up tad-dizżjunarju huwa lejn il-lemin

Tit-TextBlender tista' torbot ma aktar eżercizzji, per eżempju prodotta mis-software b'xejn Hot Potatoes. Jekk inti taf kif tuża proċessur tal-kelma u taf kif taħžen ix-xogħol tiegħek f'postijiet differenti fuq hard disk tiegħek jew anke aħjar - fuq l-internet (eż. B'xejn permezz tad-Dropbox.com) allura inti għandek l-affarijiet bażiċi meħtieġa biex tagħmel l-eżercizzji Call. Vidjos pass pass dwar kif tipproduci eżercizzji mal Hot Potatoes jistgħu jintwerew minn www.languages.dk/tools

Hemm ħafna sistemi ta' awtorjar li joffru mod faċli biex joħolqu eżercizzji, madankollu, ħafna minn dawn huma kkomplicati biex titgħallim u biex tuża (minkejja dak li huwa mwiegħed fuq il-qoxra!). Ħafna sistemi ta' awtorjar huma għaljin u xi whud anke jitolbu liċenzja għal kull utent aħħari. Imma tiddisprax; hemm ukoll software b'xejn li huwa faċli biex jintuża. Aħna nirrikmandawlek li tipprova s-software free⁸ imsejja Hot Potatoes, magħmula minn "Half Baked Software". Tista' tnizzel "Hot Potatoes Hot" mill-homepage: Hot Potatoes <http://hot-pot.uvic.ca/>

⁸ B'xejn iżda biss jekk l-eżercizzji li inti tagħmel jitqiegħdu fuq l-Internet mingħajr ħlas mill-utent aħħari

Is-suite Hot Potatoes toffri firxa wiesgħa ta' eżercizzji. Mill-iskrin ta' merħba tikklikkja fuq it-tip li trid:

L-aħjar mod biex titgħallem tuża il-Hot Potatoes huwa li taħdem permezz ta' l-onlajn Tutorial mal-programm, meta tagħmel hekk inti fil-fatt tkun qed taħdem permezz tat-tipi differenti ta' eżercizzji li inti tista' tagħmel mal-programm.

Hot Potatoes jista' jiġi adattat/ tradott ukoll fi kwalunkwe lingwa għalhekk l-istruzzjonijiet kollha u l-feedbacks huma mogħtija fil-lingwa mmirata.

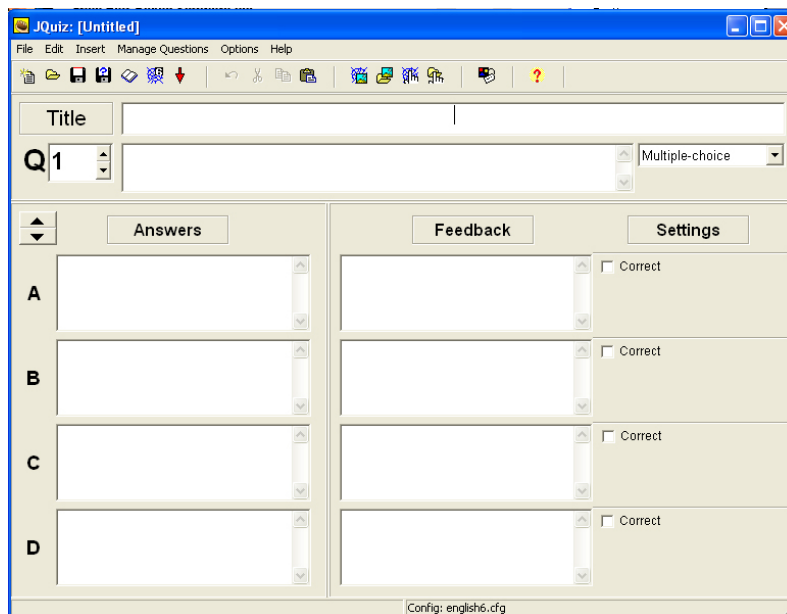
Jekk inti tixtieq li tipprova dak li għalliema oħra ħolqu bl-użu tal-Hot Potatoes tista' żżur dan l-indirizz tal-web: <http://web.uvic.ca/hrd/hotpot/sites6.php> fejn inti tista' taħdem b'ħafna lingwi differenti bħall-Għarbi, Ingliż, Finlandiż, Franciż, Ingliż, Galizjan, Latin, Indoneżjan, Taljan, Jersey, Ġermaniż, Taljan, Maori, Portugiż, Salish, Spanjol, u Svediż.

Eżempju tar-riżorsi disponibbli minn dawn il-links huma "Video on Demand Resources" mill-Iskola Ashcombe, UK: http://www.ashcombe.surrey.sch.uk/Curriculum/modlang/spanish/index_sp_video.htm. Is-sit offra fin-nofs tal-2006 b'xejn għal total ta' 35 Vidjos Franciżi, 23 Vidjos Ġermaniżi, 16 Vidjos Spanjoli, u 8 Vidjos Taljani. Kull vidjo huwa akkumpanjat minn eżercizzji magħmula fil-Hot Potatoes. Il-vidjo jkopri suġġetti bħal: Jien, Familja & Hbieb, Divertiment / Tratteniment, Hin ħieles, Pocket Money, Ambjent Lokali, id-Dar tiegħi u l-Ambjent tal-Familja, l-Ambjent tal-Familja u l-Ħajja tal-Ambjent tal-Familja, ir-Rutina ta' Kuljum, l-Edukazzjoni, is-Suġġetti tal-Iskola, Safar u Trasport, Festi u t-Turiżmu, l-ikel u Xorb, Xiri u Servizzi, Ħajja b'saħħitha, Stil ta' ħajja b'saħħitha, ix-Xogħol, u Karriera & Pjanijiet

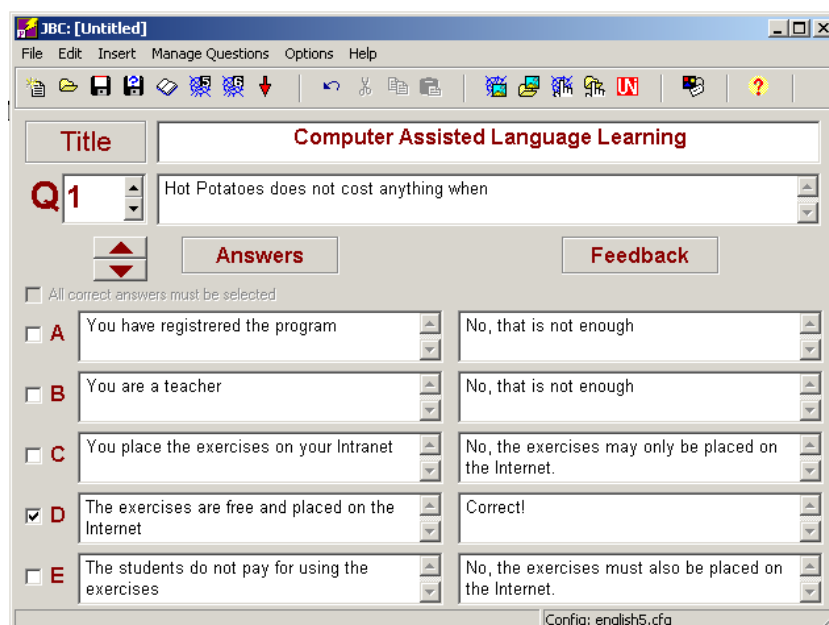
Hawn taht għandek issib passigġata sempliċi ħafna permezz tat-tipi ta' eżerċizzju li inti tista' toħloq ma Hot Potatoes

Kwizz ta' għażla multipla

JBC huwa biex issir kwizz ta' għażla multipla. Fil-kwizz inti tista' tagħmel mistoqsijiet kemm trid, kull waħda sa ħames twegibiet fakultattivi

Inti sempliċement tittajpja numru ta' għażliet, għal kull għażla għandek tagħzel feedback u tiddeċiedi jekk hux korrett, jekk aktar minn twegiba waħda hija korretta tista' tiddeċiedi li l-istudent għandu jikklikkja fuq il-twegibiet kollha korretti.

L-eżerċizzji li jirriżultaw jidher hekk:

<= Index =>

Computer Assisted Language Learning
Multiple-choice exercise

Choose the correct answer for each question.

<= 1/1 =>

1. Hot Potatoes does not cost anything when

☐ A You have registered the program

☐ B You are a teacher

☐ C You place the exercises on your Intranet

☐ D The exercises are free and placed on the Internet

☐ E The students do not pay for using the exercises

Programm ta' Quiz

JQuiz huwa l-programm ta' Quiz li jhallik tistaqsi mistoqsijiet u jipprovdi tweġibiet. Huwa aktar esiġenti fuqek għaliex inti trid timmaġina t-tweġibiet kollha korretti possibbli li student jista' jikteb inkella l-istudent jista' jintqal li risposta korretta hija żbaljata

JQuiz: [Untitled]

File Edit Insert Manage Questions Options Help

Title

Q 1

Correct Answers

1

2

3

4

Config: english5.cfg

Wara li l-eżerċizzju jingħata titlu u staqsejt il-mistoqsija inti sempliċement timla sa erba' tweġibiet korretti possibbli. Ir-riżultat iġġenerat jidher hekk:

<= Index =>

Computer Assisted Language Learning
Short-answer quiz

Type your answer, then press "Check". If you need help, you can click on the "Hint" button to get a free letter.

<= 1/1 =>

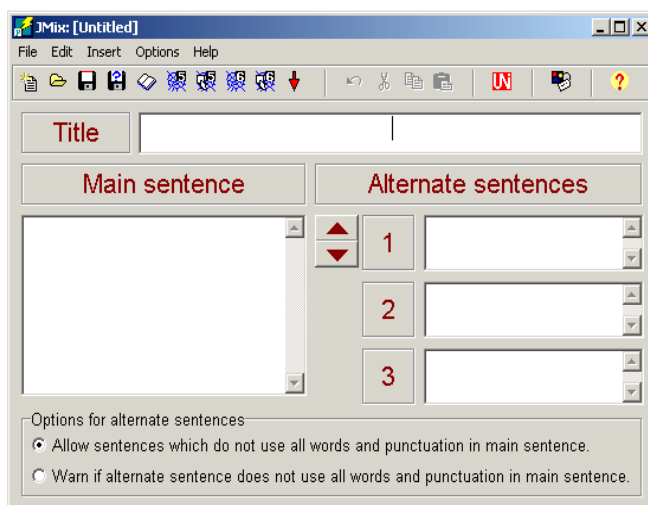
1. What is the usual abbreviation of Computer Assisted Language Learning?

Check Hint

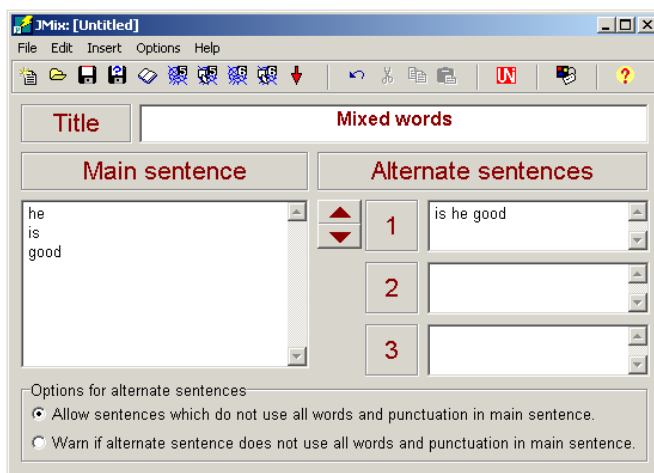
L-istudent jista' jitlob għal ħjiel u mbagħad jingħata l-ittra korretta li jmiss

Eżerċizzji ta' Sentenzi mħallta

JMix huwa biex tagħmel eżerċizzji ta' sentenzi mħallta li huma tajbin hafna għal dawk li jibdeu lingwa. L-istudent huwa ppreżentat b'numru ta' kliem li hu / hi se jkollha tpoġġi f'sekwenza korretta

Biex tagħmel eżerċizzju għandek tittajpja sentenza fil window 'Sentenza prinċipali', iżda bis-sentenza 'Prinċipali' inti trid tagħfas idhol wara kull kelma. Inti tista' wkoll tohloq sentenzi korretti alternattivi, eż il-kliem 'hu tajjeb' għandu wkoll tkun aċċettata bħala 'huwa hu tajjeb'.

L-eżerċizzju li tirriżulta jista' jidher hekk

[<](#) [Index](#) [>](#)

Mixed words

Mixed-up sentence exercise

Put the parts in order to form a sentence. When you think your answer is correct, click on "Check" to check your answer. If you get stuck, click on "Hint" to find out the next correct part.

Check
Restart
Hint

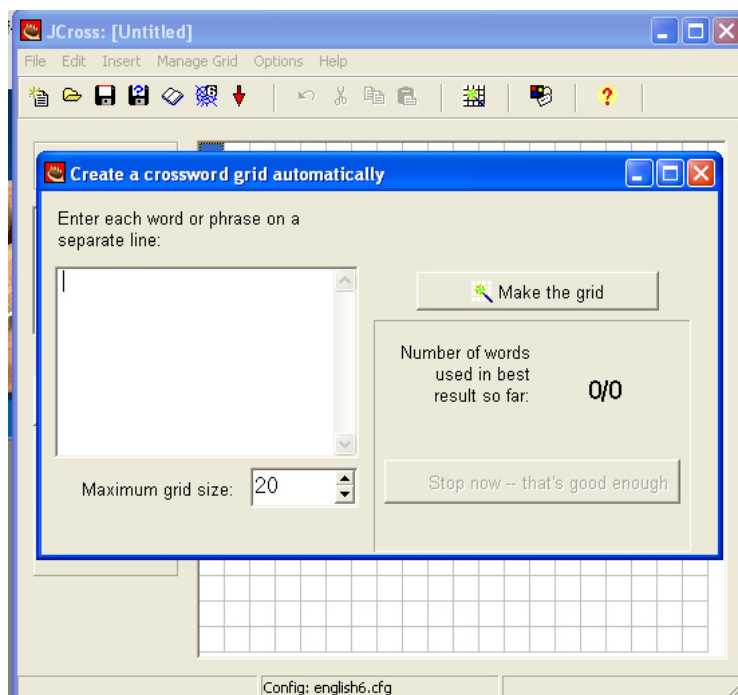
is good he

L-utent iġor il-kliem u jpoġġihom fis-sekwenza korretta.

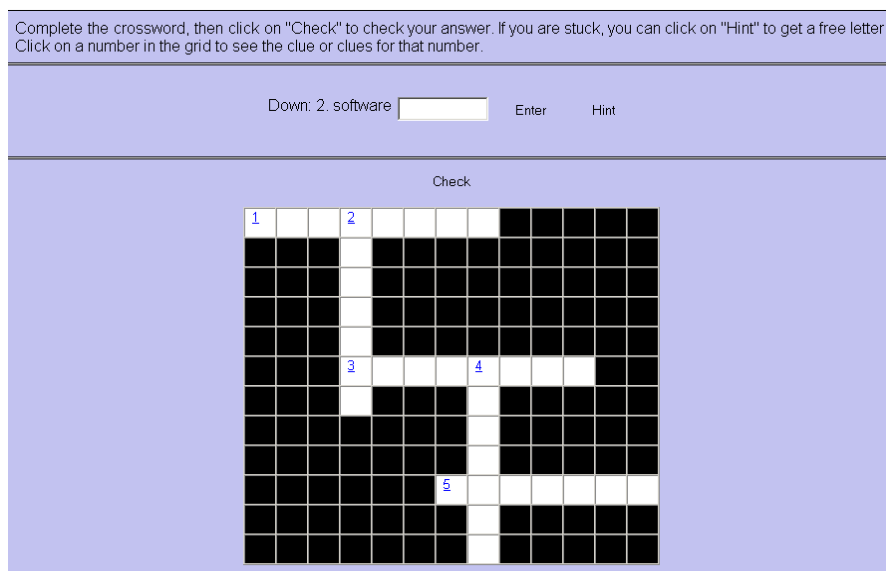

Eżerċizzju ta' tisliba

JCross huwa biex isir eżerċizzju ta' tisliba li huwa eżerċizzju ta' benefiċċju kbir għal dawk li jibdwew. Huwa wkoll eżerċizzju faċli ħafna biex jinbena meta jintuża Hot Potatoes. Inti sempliċement tittajpja l-kliem li tixtieq u ħalli l-programm joħloq il-grilja għalik

Ir-riżultat ta' żewġ minuti xogħol jista' jidher hekk:

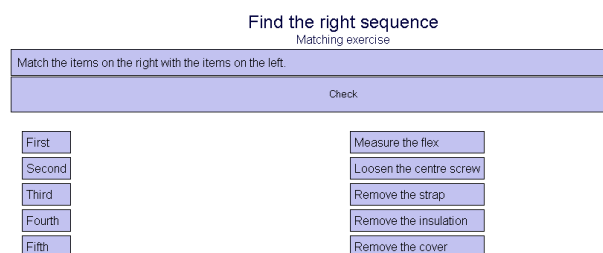

Eżerċizzju tat- Tqabbil (Drag and drop)

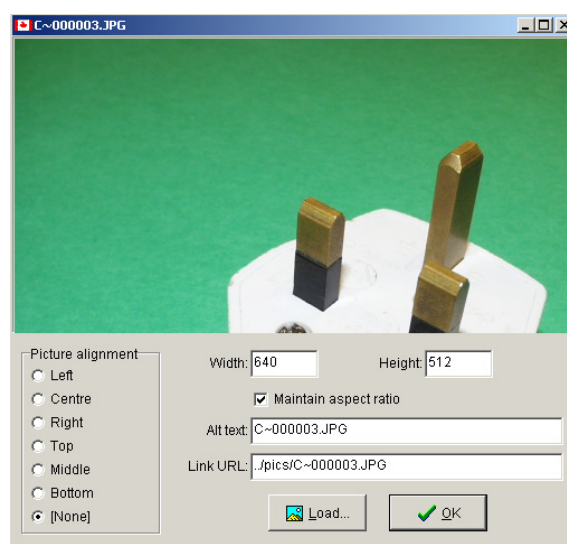
JMatch huwa t-tip ta' eżerċizzju tat-tqabbil li huwa eżerċizzju ieħor tajjeb ħafna għall-livelli kollha ta' studenti. Inti jista' jkollok sa ħames oġġetti ma' oġġetti li jaqblu. L-oġġetti jistgħu jkunu bi kliem JEW stampi, dan ifisser li inti tista' faċilment toħloq stampa bbażata fuq trejner ta' vokabularju! F'dan l-eżempju aħna ħadna sekwenza ta' ħames istruzzjonijiet minn kif tikkonnetja plagg elettriku

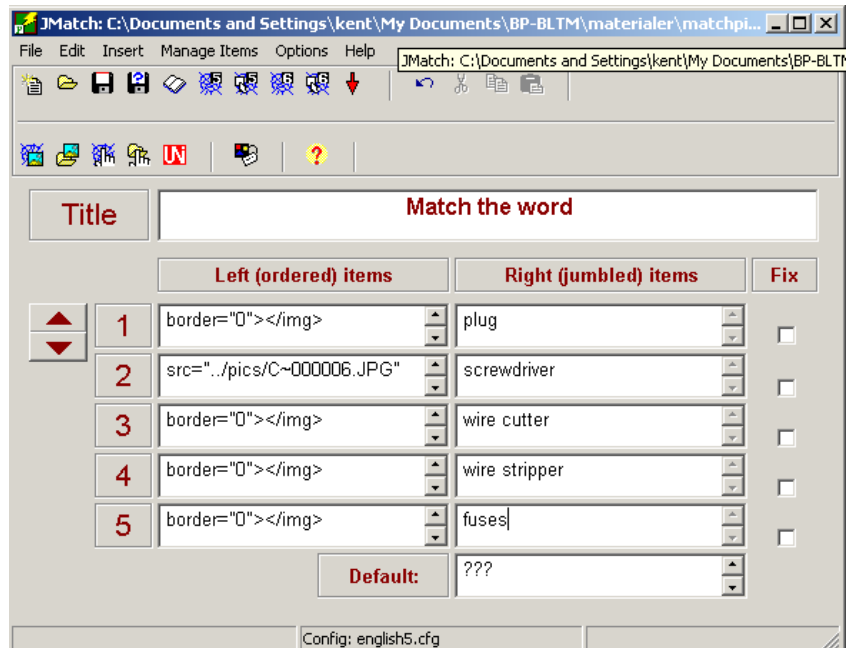
L-istudent se jiġi ppreżentat bil-ħames oġġetti u mbagħad irid ikaxkar l-oġġetti li jaqblu fil-postijiet korretti:

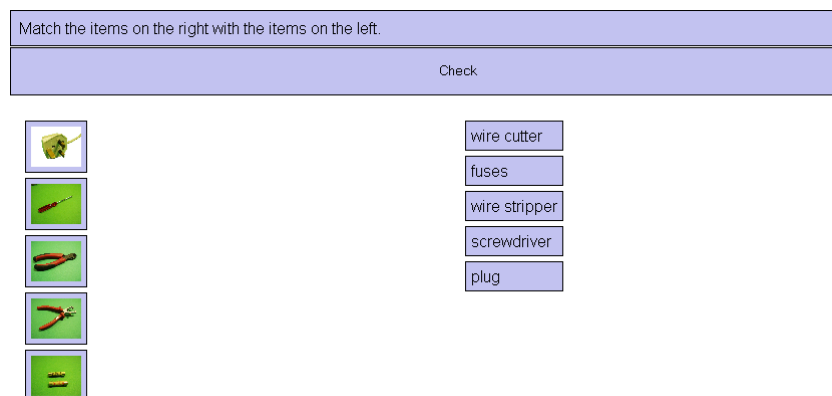
Biex iddaħħal l-stampi huwa xi ftit aktar diffiċli. L-ewwel ikollok bżonn li l-istampi jkunu lesti fil-folder bħal l-eżerċizzji li jirriżultaw, li jmiss hu li jkollok bżonn li ddaħħalhom minflok it-test, biex tagħmel dan aghżel Daħħal fil-menu ta' fuq u imbagħad aghżel "Ritratt mill-fajl lokali". Inti mbagħad aghżel l-istampa, wara li tkun għażilt l-stampa għandek tiddeciedi d-daqs tal-istampa, din għandha tkun l-istess daqs għall-stampi kollha, eż Wisa 50 pixels (100 jew 50 hija normalment għażla tajba):The program then automatically creates the required html code and puts it in the item box:

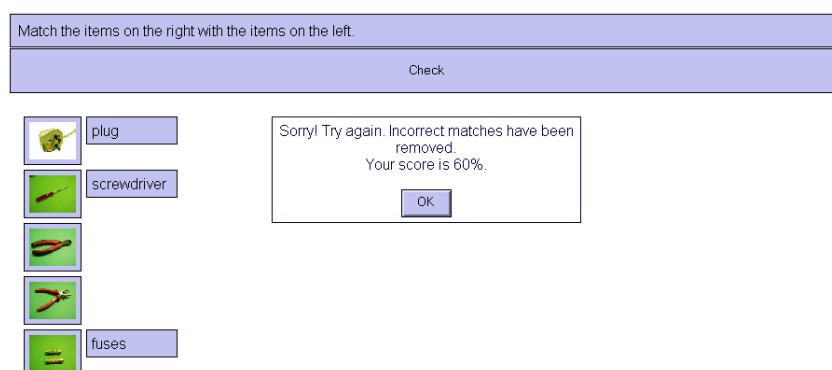
Il-programm imbagħad awtomatikament jgħodq il-kodiċi html meħtieġ u jgħidli fil-kaxxa tal-oġġetti:

L-eżerċizzju li jirriżulta jista' jidher hekk:

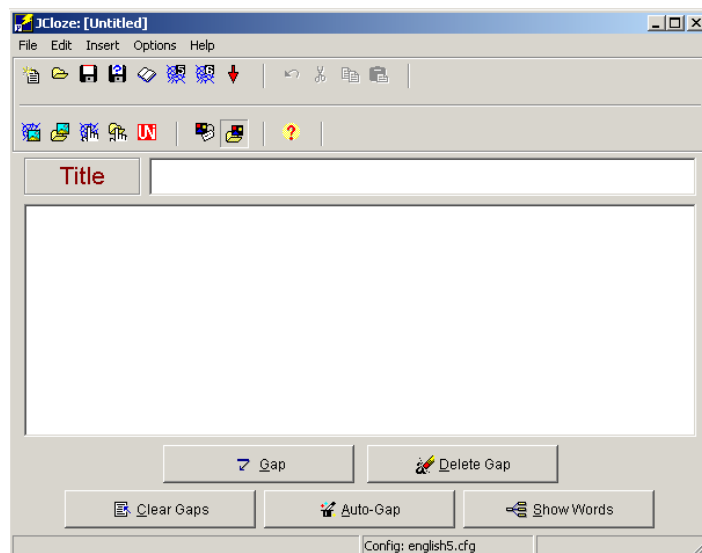

L-istudent għandu jkaxkar it-test għall-istampa korretta. F'dan l-eżempju l-istudent ikun għamel xi żbalji:

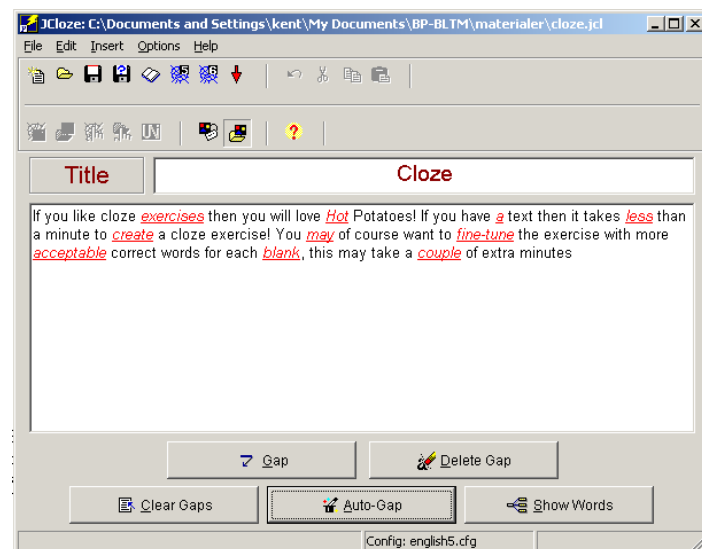

I-eżerċizzju imla l-vojt jew eżerċizzju Cloze

JCloze hija għall-eżerċizzji Cloze: Jekk inti joghgbuk l-eżerċizzji cloze allura inti se thobb il- Hot Potatoes! Jekk ikollok xi test allura tiegħu inqas minn minuta biex toħloq eżerċizzju Cloze! Inti tista' naturlament tkun trid tirfina l-eżerċizzju ma' kliem korrett aktar aċċettabbli għal kull vojt, dan jista' jieħu ftit aktar minuti

L-ewwel inti tagħti l-eżerċizzju tiegħek titlu u mbagħad inti lest li tippejstja fit-test, meta tkun ghamilt dan ikklikkja fuq "Clear Caps" dan huwa meħtieġ biex titneħħa nformazzjoni moħbija prodotta minn xi word processors. Issa kull ma għandek tagħmel huwa li tikklikkja fuq "Auto-Gap" u tagħzel eż biex titneħħa kull ħames kelma.

Wara 30 sekonda ta' ħidma mill-għalliem l-istudenti jistgħu "jgawdu" ħafna minuti ta' xogħol

Fill in all the gaps, then press "Check" to check your answers. Use the "Hint" button to get a free letter if an answer is giving you trouble. You can also click on the "[?]" button to get a clue. Note that you will lose points if you ask for hints or clues!

Check Hint

If you like cloze [ ] then you will love [ ] Potatoes! If you have [ ] text then it takes [ ] than a minute to [ ] a cloze exercise! You [ ] of course want to [ ] the exercise with more [ ] correct words for each [ ], this may take a [ ] of extra minutes

Check Hint

Kif tagħmel l-eżercizzji bbażati fuq il-karta tiegħek

Jeżistu diversi ghodda disponibbli għall-għalliem li jixtieq jipproduci eżercizzji bbażati fuq il-karta, pereżempju ħafna mit-tipi ta' eżercizzji onlajn magħmula minn Hot Potatoes wkoll ikollhom l-għażla ta' li tistampa (eż. it-tisliba).

Sett ieħor ta' eżercizzji jista' jinstab fuq <http://www.thelanguagemenu.com> Bosta mill-ghodda misjuba hemm ma jistghux jintużaw bla ħlas, hemm ukoll ġimgha prova bla ħlas fil-każ li inti tixtieq li jkollok sensazzjoni tal-faċilitajiet avvanzati / ghodda

Xi riżultati pereżempju mill-Proġett tal-Web

Mur fil-websajt tal-proġett biex tnizzel / taħdem permezz tat-tipi ta' eżercizzji ta' hawn taħt: <http://eng.teachers.thelanguagemenu.com/>

Ġeneratur tal-logħba tal-Bord

Aghzel bejn 3 daqsijiet, žid ritratti mill-gallerija clipart jew ikteb it-testi tiegħek, mistoqsijiet jew eżercizzji tal-grammatika, u ħalli lil-istudenti tiegħek jaħdmu fuq il-grammatika tagħhom jew vokabularju permezz li jilagħbu logħba. Tista' wkoll tagħmel il-mistoqsijiet flash card tiegħek stess għall-logħob tal-bord bl-ġeneratur flash card, ghaqqad bil-pellikola u uża flimkien.

Dak li jagħmel Bingo għandu 3 possibbiltajiet, jagħmel il-bordijiet Bingo tiegħek bi stampi, iħawwad ir-ritratti jew juża biss il-kliem, u jagħzel id-daqs tal-bord Bingo tiegħek skond il-bżonnijiet tiegħek. Il-gallerija clipart tagħna tagħtik mijiet ta' possibbiltajiet għal din l-ghodda. Aghzel jew aghzel kif ġie ġie. Ohloq biss, iġġenera pdf-fajl u stampa. Bil-buttuna tar-rif-friskar tista' tbiddel l-istampi f'sekondi.

Dak li jagħmel it-tisliba

Ohloq żewġ tipi ta' tislibiet f'ħin qasir. It-tislibiet huma mod faċli għall-prattika tal-vokabularju. Uża l-vokabularju mill-gallerija clipart tagħna biex toħloq tislibiet bilingwi f'bosta kategoriji.

Tfittxija tal-kelma

Daħħal biss il-kliem li inti tixtieq li jkunu moħbija, bi jew mingħajr ħjiel. L-ghodda toħloq il-worksheet bit-twegibiet li huma lesti malajr għall-istampar. Uża din il-gallerija mal-clipart multilingwi.

Imla l-vojt

Ohloq il-worksheets tiegħek. Mghagġel? Uża d-database tagħna minn fejn tagħzel mijiet ta' sentenzi.

Aghmel il-flashcards tiegħek

Žid biss sentenza li inti tixtieq li jkollok fuq il-flashcard, iġġenera dokument pdf u stampah. Għal żmien itwal biex idum u sabiex il-materjal jista' jerġa' jintuża, uża il-pellikola mal-karti. Uża din l-ghodda biex tagħmel temi ta' diskussjoni għall-klassi tiegħek, eżercizzji tal-kelma bilingwi jew karti informattivi. Tista' wkoll tagħzel stampa mill-gallerija clip-art u žid it-test tiegħek viċin tal-istampa, u stampa.

Ittikketta l-istampi

Hija taħdem bl-istampi, bi jew mingħajr ħjiel u / jew twegibiet. Perfetta għall-użu bilingwi ukoll. Kemm tagħzel il-lingwa nattiva u ħalli l-istudenti jiktbu l-vokabularju tal-lingwa mirata.

It-tqabbil tal-ġeneratur tal-eżerċizzji

Uża l-ġeneratur biex tagħmel il-worksheets tiegħek bl-istampi, žid it-test tiegħek jew kelma biss għall-istudenti tiegħek sabiex dawn iqabblu l-istampa mat-test.

Għażla multipla

Agħmel il-worksheet tal-għażliet multipli tiegħek malajr mil-ġeneratur tal-worksheet. Ikteb il-mistoqsija tiegħek u agħti xi alternattivi u ohloq dokument pdf. Tiegħu biss minuta. Uża għall-eżerċizzji tal-vokabularju, eżerċizzji bilingwi, spjegazzjonijiet, matematika, mistoqsijiet u twegibiet worksheets eċċ

Il-kliem nieqsa

Žid test lill-ġeneratur tal-kliem nieqsa, agħzel l-intervall tal-kliem li se jkun nieqsa, iddeċiedi dwar id-daqs tal-font u stampa l-fajl pdf tiegħek u l-worksheet hija lesta għall-użu. Issa għandek test bil-kliem nieqsa u l-bank żgħir tal-kliem biex tagħzel il-kelma ġusta minnu.

Kliem maqsuma

Aqsam il-kliem fi tnejn, ħalli li l-istudenti tiegħek iqiegħduhom flimkien, bi jew mingħajr ħjiel. Eċċellenti għall-prattika tas-suffissi u prefissi, jew semplicement biex jaħdmu fuq il-vokabularju. Ikteb il-kelma f'żewġ partijiet, žid ħjiel jekk tixtieq, u stampa fajl pdf tiegħek. Faċli li tagħmel.

Qafas

Agħzel din l-ghodda meta inti tixtieq li l-istudenti tiegħek jimlew klem fil-qafas, stampi jew kliem magħżula minn gallarija clipart tagħna ikteb il-kliem int innifsek. Jista' jintuża wkoll għall-istudenti bilingwi biex jittraduċu l-kliem tal-"ħjiel". Agħzel bejn is-setting normali jew sfond iswed. Inti tista' tistampa wkoll it-twegibiet.

Sentenzi mħawdin

Ikteb sentenza u stampa dokument pdf. Il-ġeneratur iħawwad sentenza u int ikollok karta lesta ta' ħidma għall-istudenti tiegħek biex jipprattikaw biha l-ordni tal-kliem. Faċli bħala waħda, tnejn, tlieta.

Spirali tal-kelma

L-ispirall tal-kelma jaħdem bl-istess mod bħal tisliba, iżda l-programm jiġġenera l-kwadri fi spirali. Inti tista' wkoll tagħmel spirali li għandha l-ewwel ittra u l-aħħar minsuġa flimkien. Ghodda għall-użu bilingwi ukoll.

Infurrati

Ghodda biex tagħmel eżerċizzji bil-miktub għall-istudenti tiegħek. Uża il-kliem tiegħek, agħzel kliem jew stampi mill-gallarija clipart tagħna u staqsi lill-istudenti tiegħek biex jispjegaw għalxiex dawn l-oġġetti huma użati, kif tużahom, ikteb sentenza dwar il-kelma, žid sinonimi għall-kelma. Faċli u ta' malajr għal-livelli kollha.

Biex tagħmel l-esperjenza tar-riżorsi ta' hawn fuq mur:

<http://www.thelanguagemenu.com> jew <http://eng.teachers.thelanguagemenu.com/>

It-Tagħlim tal-Lingwa Megħjun mill-Kompjuter fil-qafas tat- Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompitu

Għaliex Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompitu?

Il-metodoloġija TBL kisbet partitarji dedikati ħafna fi ħdan l-aħħar għaxar snin. Il-metodoloġija tista' tiġi deskritta bħala bidla kompleta ta' paradigma fid-dinja tat-tagħlim tal-lingwi, bidla mill-mudell PPP behaviouristic (ippreżenta, ipprattika u pproduċi) u f'approċċ ċċentrat fuq it-tagħlim tal-paradigma TBL. Fil-metodu tal-PPP l-għan huwa li tippreżenta ċerta forma jew struttura, tghid lill-studenti jipprattikaw din il-forma u wara jipproduċu numru ta' sentenzi fi ħdan l-forma speċifika. Ma' dan l-approċċ it-tagħlim tal-lingwi l-ewwel nett ssir proċess magħluq u rigidu ħafna, fejn l-għalliem huwa kontinwament fil-kontroll ta' dak li l-istudenti jaħdmu, jagħmlu u jgħidu. Hawnhekk l-għalliem jaħdem fi ħdan qafas fejn it-tweġibiet minn studenti huma meqjusin żbaljati jew korretti fir-rigward tal-forma mgħallma. Jiġifieri jekk il-tweġibiet mill-istudenti ma jkunux jaqblu mal-forma mgħallma, li kienet ippreżentata mill-għalliem, ir-risposti se jiġu elenkati bħala żbaljati, minkejja l-fatt li r-risposta kienet sentenza Ingliża korretta, biss li ma ntużatx l-forma jew il-kelma ġusta.

Issa inti tista tistaqsi lilek innifsek għaliex huwa importanti li tkun taf dwar il-metodu tal-PPP. Billi nqabblu iż-żewġ metodi, nistgħu nenfasizzaw l-ħafna vantaġġi tal-TBL. Bazikament, din hija kwistjoni ta' twemmin u jekk inti temmen fit-TBL, inti temmen fl-idea li t-tagħlim tal-lingwa huwa proċess naturali u nkontrollabbli. Peter Skehan, li jgħalliem dwar il- programmi MA u MPhil / fit-Thames Valley University, London, jgħid dan:

It-tagħlim l-anqas ma u ma jistax jiddetermina l-mod tal-lingwa li l-istudent se jiżviluppa. Il-proċessi li permezz tagħhom l-istudent jopera huma proċessi "naturali". Għalliem u studenti ma jistgħux sempliċement "jagħzlu" dak li se jiġi mgħalliem. Sa ċertu punt s-sillabu huwa "mibni għall-istudent".⁹

Ħafna kotba u artikli ġew miktubin dwar kemm it-TBL u kemm il-metodu tal-PPP. Hawnhekk hawn dak li Michael Lewis, awtur ta' diversi kotba ta' sors, jgħid dwar il-metodu PPP:

Paradigma bbażat fuq, jew li jixbaħ mill-bogħod, lippreżenta-lpprattika-

iproduċi (PPP) huwa kompletament insodisfaċenti, fin-nuqqas peress li ma jirriflettix la n-natura tal-lingwa u l-anqas in-natura tat-tagħlim.

Il-fatt huwa li l-mudell PPP, hu u dejjem kien, bla sens.¹⁰

Hemm ħafna argumenti oħra minn skulari differenti u għalliem tal-lingwi kontra l-użu tal-metodu tal-PPP. Uħud mill-aktar impressjonanti huma argumenti bħal dawn li ġejjin minn Peter Skehan, li jgħid

⁹ Jane u Willis Dave, eds. , Sfida u l-Bidla fil-Tagħlim tal-Lingwi (Hong Kong: Publishers Macmillan Limited, 1998), p.19

¹⁰ Jane u Willis Dave, eds. , Sfida u l-Bidla fil-Tagħlim tal-Lingwi (Hong Kong: Publishers Macmillan Limited, 1998), p.17

Il-metodu PPP jippermetti lill-għalliem biex imexxi l-imġiba fil-klassi, jiġifieri biex tuża l-awtorità li tinzamm, jiġifieri bit-teknika miġbura biex turi lill-istudenti eżattament min hu responsabbli.

twemmin li l-istudenti se jitgħallmu dak li qed jiġi mgħalliem fl-ordni li fih huma mgħallma PPP serva biex tipperpetwa pożizzjoni komda għall-għalliem u għall-għalliem trejers

Raġuni oħra biex wieħed iżomm f'moħħu l-metodu tal-PPP, huwa li l-metodu probabbilment kien l-aktar metodoloġija globalment użata għat-tagħlim tal-lingwa fi ħdan il-aħħar ħamsin sena u għadu jintuża mill-għalliem tal-lingwa u ħafna mil-kittieba tal-kotba tat-test.

Imma ejjew nagħtu ħarsa lejn uħud mill-argumenti favur it-TBL. Kif l-isem tal-metodu jindika, il-metodoloġija hija bbażata fuq it-tagħlim tal-lingwi bl-użu ta' kompiti differenti sabiex iġibu l-ħajja, l-isponentanġeta' u individwalità fil-klassi - fit-tagħlim qasir bil-ħidma. L-għan mal-metodu TBL hu li kull min qed jitgħalliem, billi jaħdem b'kompiti differenti u prinċipalment ma' studenti oħra, isegwi proċess ta' tagħlim individwali intern. Ix-xogħol l-aktar importanti għall-għalliem huwa li jipprovi l-materjal għat-tagħlim, il-kompiti u li jgħinu biex tinbena atmosfera rilassata fil-klassi.

SekwenzaTBL tista' perezempju tkun ibbażta fuq bini ta' orarju, orarju għal ġimgħa.

Ħin	It-Tnejn	It-Tlieta	L-Erbgha	Il-Ħamis	Il-Ġimgħa
Filghodu					
F'nofsinar					
Wara nofsinar					
Filghaxija					

Il-kompiti ta' introduzzjoni, bil-miktub u daww orali, jistgħu jsiru faċilment, bl-introduzzjoni ta' ismijiet ta' jiem, ħinijiet tal-ġurnata, espressjonijiet speċifiċi, eċċ eċċ Il-kompiti ta' introduzzjoni se jagħtu lill-istudent bażi ta' kliem u espressjonijiet biex jużaw kif hu jew hi jogħġobha qabel ma' jgħaddu għal ħidmiet oħra. F'dan il-każ, il-kompiti ta' introduzzjoni jistgħu jkunu segwiti minn kompitu meta l-istudent għandu jimla l-orarju skond il-ħajja tiegħu jew tagħha stess. Dan l-orarju personali imbagħad se jifforma l-baży tal-kompitu orali, fejn żewġ studenti jistaqsu lil xulxin mistoqsijiet oħra fir-rigward l-orarji. Per eżempju: "x'tagħmel it-Tlieta wara nofsinhar" u l-bqija.¹¹

¹¹ ibid, p. 17

L-għalliem mhux suppost li jinterferixxi fil-komunikazzjoni bejn żewġ studenti f'kompitu, sakemm ma jitolbux huma jew isehh ftuħ naturali għall-kummentarju mill-għalliem. L-għalliem għandu jisma u josserva u jistenna b'kummertarji tal-lingwa u jiffoka fuq punti sakemm dawk kollha li qed jitgħallmu fil-klassi jkunu hađmu permezz tal-kompiti. Din hija fażi mportanti ħafna. Hawnhekk l-għalliem għandu jkun il-katalista għal proċess li jiffoka fuq il-lingwa, bil-għan li jagħmel li l-istudenti jkunu jafu u jkunu konxji tal-kapaċitajiet tagħhom stess għat-tagħlim kif ukoll tal-kumplessitajiet differenti tal-lingwa – il-ħolqien ta' kuxjenza jew proċess ta' kjarifika bbażat fuq l-osservazzjonijiet differenti u l-mistoqsijiet minn dawk kollha li jridu jitgħallmu. Ovvjament, dan iħalli l-għalliem fi rwol kompletament ġdid, fejn hu jew hi ma tistax tippjana sekwenza ta' tagħlim tal-lingwa qabel. Hawnhekk hawn dak li Michael Lewis jgħid dwar it-tagħlim tal-lingwi u t-TBL:

Lingwa hija akkwistata b'suċċess biss meta tkun disponibbli għall-użu spontanju, personali ma' nies oħra ¹²

L-għalliem jgħin lill-istudenti jagħmlu l-perċezzjonijiet tagħhom espliciti ta' xebh u differenza jgħinhom biex jikkoreġu, jiċċaraw u japprofondixxu dawn il-perċezzjonijiet ¹³

Ir-rwol primarju tal-għalliem huwa l-għażla ta' materjal u l-kompiti u l-ħolqien ta' atmosfera xierqa ¹⁴

Huwa ferm importanti li ma tinsix jew taqbez is-sens ta' kuxjenza tal-bidu tal-proċess, proċess li għandu jkun fl-aħħar ta' kull kompitu jew ta' sekwenza ta' kompitu shiħ. Huwa hawnhekk li l-istudent jista' jistaqsi mistoqsijiet jew jagħmel osservazzjonijiet differenti fir-rigward tal-ħidma mal-kompiti. Huwa hawnhekk li l-għalliem għandu jgħin lill-istudenti jirriflettu fuq ix-xogħol tagħhom stess mal-lingwa, li l-istudent individwali uża fil-kompiti. L-għalliem għandu jimmonitorja u jikkoreġi l-iżbalji lingwistiċi u jidderiegi l-attenzjoni lejn il-kumplessitajiet tal-lingwa. L-aktar ħaġa importanti li wieħed għandu jiftakar f'dan il-punt huwa li l-proċess ta' kjarifika għandu jkun ibbażat fuq l-osservazzjonijiet u riflessjonijiet li saru mill-istudenti.

Impjieġ ieħor importanti għall-għalliem, jekk hu jew hi trid li l-kompiti jaħdmu sew, hu li jid-deskrivu sew kif kompitu huwa maħsub biex jaħdem. Jekk dan ma jsirx biżżejjed b'attenzjoni u fid-dettall, jista' jkun hemm studenti li se jaħlu aktar enerġija fuq kif il-kompitu huwa maħsub biex jaħdem, aktar milli fuq l-attività tat-tagħlim tal-lingwa nfisha. Dan huwa speċjalment il-każ tal-prinċipjanti jew ta' studenti li ma jkunux familjari mal-metodu TBL. Mhuwiex diffiċli biex tuża TBL ma' studenti fil-livell ta' bidu, madankollu, wieħed għandu jkun konxju li huwa meħtieġ li jingħataw għal min jibda ħafna eżempji tal-lingwa l-ġdida, fil-midja differenti, inkluż it-test, Ƨoss u stampi, sakemm l-eżempji huma dejjem li tifhiem-hom. B'mod kruċjali, il-kompiti m'għandhomx ikunu kkumplikati wisq u dawn għandhom ikunu sempliċi fl-istruttura. Barra minn hekk, il-ħidmiet għandhom jiffokaw fuq affarijiet u suġġetti li huma familjari u rikonoxxibbli għall-istudenti l-ġodda.

¹² Jane and Dave Willis, eds., Challenge and Change in Language Teaching (Hong Kong: Macmillan Publishers Limited, 1998), p. 13

¹³ ibid p.15

¹⁴ ibid p.15

Jane Willis għamlet lista Prattika ta' priyoritajiet għall-għalliema. Il-prioritajiet huma kif ġejjin:

- tistabbilixxi, atmosfera rilassata u ħielsa mill-ansjetà fil-klassi;
- tipprovdi ħafna esposizzjoni li l-istudenti jistgħu jagħmlu sens approssimattiv tagħha
- tibni fuq dak li jafu, imma mingħajr ma jistennew perfezzjoni;
- ma jgħegħlhomx jikkellmu fil-bidu jekk dawn jippreferu li ma jikkellmux;
- tassigurhom dwar il-progress tagħhom, u ġeneralment issaħħaħ il-fiduċja tagħhom¹⁵

Jane Willis kitbet ktieb tagħha stess dwar Tagħlim Ibbażat fuq Kompitu u hi taħdem b'termini bħal "qabel il-kompitu, ciklu tal-kompitu u fowkus tal-lingwa"¹⁶. Fil-kapitolu dwar it-Tagħlim Ibbażat fuq il-kompitu l-mudell ta' Willis Jane huwa deskritt f'kull dettall.

Fl-eżempju li ġej aħna se nipprezentaw sekwenza tat-tagħlim fejn nippruvaw nintegraw l-ideat ta' TBL ma' l-ideat ta' SEJHA. L-eżerċizzji SEJHA se jiffunzjonaw bħala kompiti tal-bidu, li jimmiraw biex jibnu vokabularju għall-kompiti orali u miktuba li ġejjin.

.

¹⁵ J5Jane Willis, Qafas għat-Tagħlim Ibbażat fuq il-Kompitu (Malasja: Longman, 2000), p. 118

¹⁶ ibid p.52

Kompitu pereżempju ibbażat fuq “Il-plagg bil-fili”

F'din il-lezzjoni it-Tagħlim tal-Lingwi Megħjun mill-Kompjuter huwa użat biex jagħti lill-istudenti vokabularju bbażat fuq frażijiet tekniċi, u l-istudenti se jitgħallmu dwar l-istruzzjonijiet. Hiliet importanti fit-taħriġ vokazzjonali jinkludi kif tista' tagħti u tircievi struzzjonijiet ..

Il-materjali u vidjos għall din il-lezzjoni huma disponibbli fil Bask, Daniż, Olandiż, Ingliż, Irlandiż, Ġermaniż, Rumun, u l-Ispanjol

Il-lezzjoni imsemmija li ġejja tista' tintuża għall-biċċa l-kbira tal-istudenti indipendentement mill-ispeċjalitajiet tagħhom minhabba li hafna mill-istruzzjonijiet jistgħu jintużaw fi snajja' differenti

Il-materjali elettronici tal-lezzjonijiet jappoggaw żewġ livelli, l-elementari u l-intermedju. Bl-użu ta' materjali multimedjali huwa possibbli li jkollok livelli ta' studenti differenti fl-istess klassi.

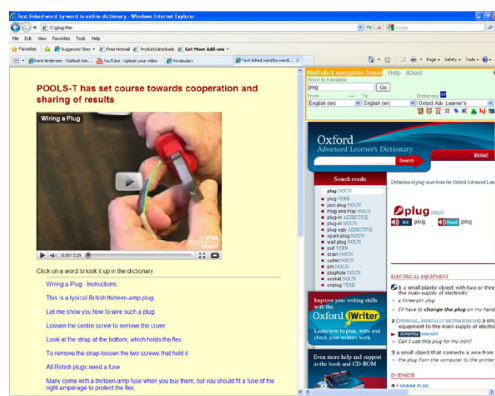
Lista ta' materjali

- Plaggs elettronici; huwa l-aħjar jekk plaggs Brittaniċi jkun disponibbli minhabba li dawn huma aktar "kkomplikati", iżda plaggs oħra jistgħu jintużaw.
- Wajer flessibbli
- Tornaviti
- Wajer cutters
- Wajer strippers (iżda wajer cutters jistgħu jintużaw jekk dawn ma jkunx disponibbli)

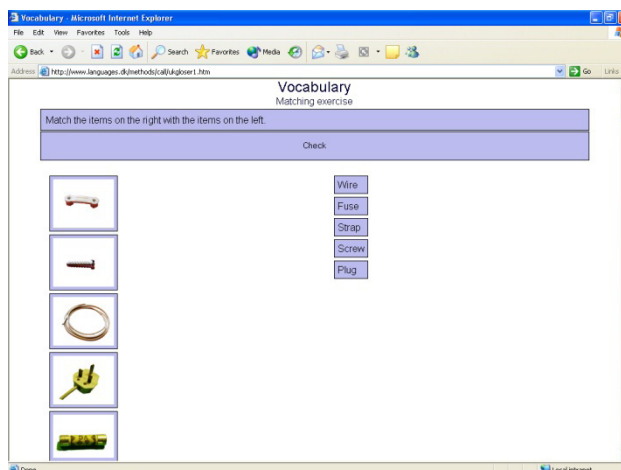
Abbozz tal-lezzjoni

1. L-istudenti huma introdotti għall-materjali SEJHA, f'dan il-każ applikazzjoni bbażata fuq il-web flimkien ma' vidjo u test, segwit minn eżercizzji: <http://www.languages.dk/online/en/plug.htm>

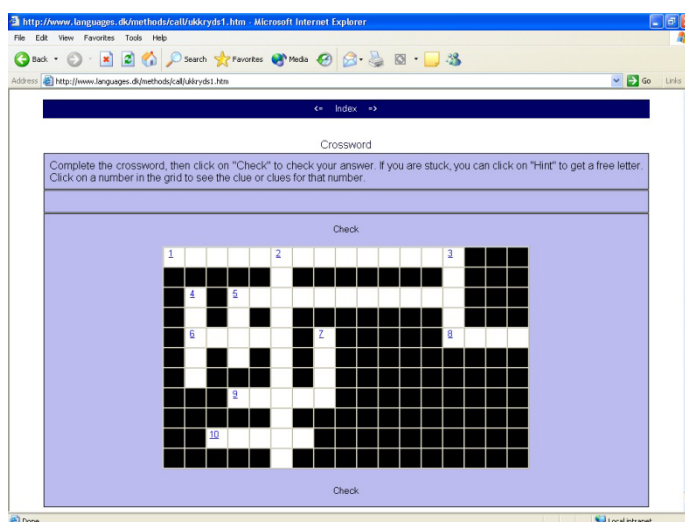
2. L-istudenti jaħdmu permezz ta' materjal ibbażat fuq il-multimidja waqt li jagħmlu l-attivitajiet li ġejjin:

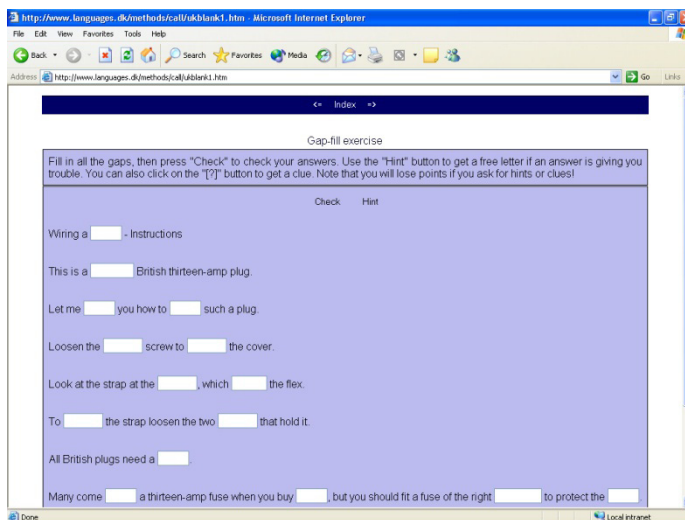
Ara l-vidjo li jagħti struzzjonijiet dwar kif twaħħal wajer ma' plagg Brittaniku. Aqra t-test waqt li tisma' l-vidjo. Ikklikkja li jmiss meta tlesti

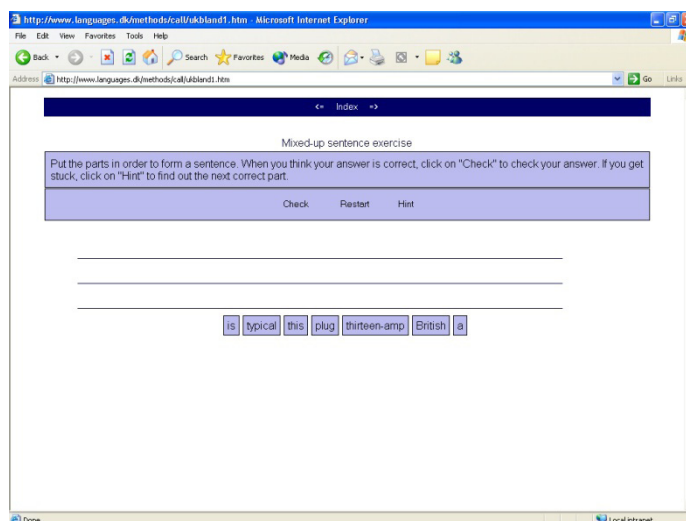
Poġġi l-kliem ħdejn ir-ritratti tal-ghodda biex titgħallem il-vokabularju tekniku

Aħdem b'tisliba li fiha vokabularju tekniku

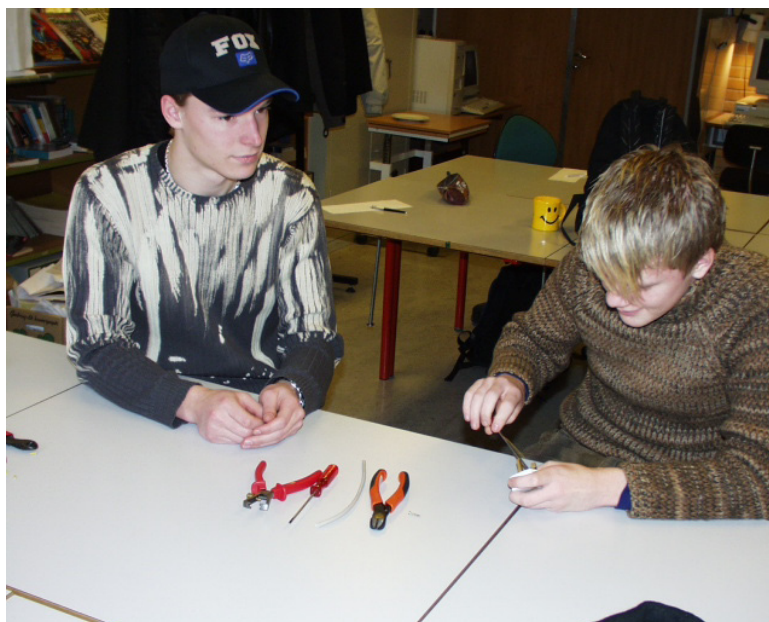

Aghmel l-eżerċizzju 'imla l-kliem nieqes' mit-test tal-vidjo

Aghmel eżerċizzju billi tordna "il-kliem mħallta" biex tagħmel l-istruzzjonijiet

3. Meta l-istudenti jkunu lestew il-hidma fuq il-kompjuters, niftakru li l-istudenti m'għandhomx għalfejn jispiċċaw simultanjament, huma jirċievu verżjoni tat-test tal-istess istruzzjonijiet. It-testi jistgħu jitniżżlu minn <http://www.languages.dk/methods/materials.html>
4. L-istudenti jaħdmu fi tnejn; l-istudent A jagħti istruzzjonijiet lil Student B biex iwaħħal wajer ma plagg Brittanniku, l-istudenta B tista' tgħin lill-istudenti A bil-lingwa, iżda hi ma għandhiex tagħmel xi haġa li l-istudent A ma tahiex istruzzjonijiet biex tagħmel. It-test jista' jintuża bħala għajnuna supplementari, iżda l-istudenti għandhom jippruvaw jevitaw dan.

5. L-istudenti jibdlu r-rwoli u jirrepetu l-attività ta' hawn fuq

Tmiem tal-pre-kompitu